

Наша Ніва

П Е Р Ш А Я Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Э Т А ISSN 1819-1614

Заснаваная ў лістападзе 1906. Адноўленая ў траўні 1991. Выдавец: Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы». Выходзіць штотыднёва, у чацвярткі

9 771819 161008

Газавая вайна-3

Выдачу стабілізацыйнага крэдыту Беларусі абставілі палітычнымі і эканамічнымі ўмовамі. Зь пятніцы «Газпром» можа напалову зменшыць падачу паліва Беларусі.

«Газпром» накіраваў новапрызначана-му старшыні «Белтрансгазу» ліст з па-ведамленнем, што мае намер з 3 жніўня абмежаваць падачу паліва працарцьна фахтычнай аплаци — на 45%.

ААТ «Газпромэкспарт» абвесыціла пра сваё рашэнне датычна Беларусі і замежным спажыўцам газу: «Газпром» зробіць усе магчымыя заходы дзеля транспарта-вання рэсейскага газу цераз тэрыторыю Беларусі цалкам згодна з наяўнымі аба-вязкамі перад эўрапейскімі пакупні-камі». Гэта адкрытая перасыця газавага экспарту ў Эўропу.

Эўрасаюз неадкладна заклікаў Расею і Беларусь «вырашыць спрэчку мірным шляхам».

Агульная запазычанасць Беларусі за газ складае 456 мільёнаў даляраў. З па-чатку году Беларусь па дамоўленасці з расейскім манапалістам аплочвала толькі 55% кошту паліва. Астатнія мусіла быць выплачана да 23 ліпеня, пасля сплаты «Газпромам» 625 мільёнуў за акцыі «Белтрансгазу». Грошы паступілі на раахунак беларускага ўраду ў чэрвені, аднак Беларусь сваіх абавязкаў ня выка-нала. Гэта дало «Газпрому» фармальныя падставы для чарговай заварухі.

Стала відавочна, што візит беларуска-га прэм'ера ў Москву 30 ліпеня быў пра-вальным. Москва абставіла згоду на вы-дачу стабілізацыйнага крэдыту Беларусі палітычнымі і эканамічнымі ўмовамі.

Мікола Бугай

Я ня здамся
бяз бою

ЮЛІЯ ДРАДЖКЕВИЧ

Гэты нумар
«Нашай Нівы»
выйшаў цалкам
дзякуючы спадару
Міхасю
Лужынскаму.
Вялікі дзякую.

Шаноўныя людзі!

«Наша Ніва» шукае
распавесуднікаў для
продажу газеты на
вулицах і ў электрычках.
Справа выгадная і надта
патрэбная.

Продаж
ажыццяўляецца на
аснове дамоваў.

Звяртатца праз тэл.:
(017) 284-73-29,
(029) 260-78-32,
(029) 618-54-84.

ЮЛІЯ ДАРАДЖЕВІЧ

ЗАМЕСТ КАМЭНТАРУ РЭДАКЦЫІ**Я ня здамся бяз бою**

За нацыянальны съцяг на канцэрце «Акіян Эльзы» зламалі руку.

У суботу, 28 ліпеня, на канцэрце гурту «Акіян Эльзы», які праходзіў у Гродні ў рамках рэкламнага туру «Velcom»-у, спэцназаўцы зламалі руку **Аляксандру Шумкевічу (на фота)**, аднаму зь лідэраў «Маладых дэмакратаў» — моладзевай структуры Аб'яднанай грамадзянскай партыі.

Здарылася за 15 хвілін да

заканчэння канцэрту, калі некалькі моладзевых актыўістаў разгарнулі бел-чырвона-белы съцяг наднатоўпам. Да Шумкевіча ззаду прабіліся міліцыянты і людзі ў штацкім, заламалі руку і выцягнулі з Савецкай плошчы, дзе праходзіў канцэрт. На просьбу Шумкевіча даць магчымасць забраць свой заплечнік, яны адка-

залі некалькімі ўдарамі на-
гамі. Пасля юнака дас-
тавілі ў Ленінскі РУУС Го-
радні і зымсьцілі ў ізалятар
часовага ўтрыманья. У
пратаколе аб затрыманні
фігуравала «трайцыйнае»
тлумачэнне: нецензурна
лайся ў грамадzkім месцы.

«Рука так разбалелася, —
рассказвае Алеся, — што на
наступны дзень я звярнуў-

ся да дактароў».

Хлопец падаў скаргу на
дзеяньні міліцыянтаў. Ён
мае праісція агляд у бюро
судмэдэкспертызы.

У часе афіцыйных і куль-
турных імпрэзаў моладзь
ніярэдка ўздымае ці запус-
кае ў неба на шарыках на-
цыянальныя съцягі. Упер-
шыню пры гэтым юнаку
зламалі руку.

«Я ня здамся бяз бою», —
так съпявает «Акіян Эльзы». А Аляксандар працяг-
вае навучањне ў аўташко-
ле, нягледзячы на гіпс.

МБ

АПЫТАНЬНЕ НА NN.BY

Як, па-Вашаму, за 10 гадоў Беларусь...

застанецца сатэлітам Рasei

78 (21.5%)

будзе дабівацца ўступленыя
ў Эўрасаюз

86 (23.7%)

прайдзе да самаізалацый

62 (17.1%)

будзе ўмацоўваць беларускую
адметнасць і захоўваць нейтралітэт

89 (24.5%)

за 10 гадоў канец сьвету адбудзеца

48 (13.2%)

Усяго прагаласавала: 363

**Купала
Ў КОЖНЫ
ДОМ**

Выйшаў першы плакат з сэрыі
«Нацыянальныя героі Беларусі». Каб
набыць, пытайцца праз тэл. (029) 505-
39-11 або праз e-mail: plakat@biz.by

Янка Купала (1862-1912)

Масква выкручвае руکі

Расея хоча, каб беларускі бок разылічыўся за крэдyt акцыямі прадпрыемстваў.

Прэм'ер-міністар Беларусі Сяргей Сідорскі 30 ліпеня пабываў з працоўным візитам у Москве. Там ён спаткаўся з старшынём ураду Расеi Міхailам Фрадковым.

Галоўнай тэмай сустрэчы стануць дэталі атрымання Беларусью гіганцкага стабілізацыйнага крэдytу. Беларусь запрасіла 1,5 млрд даляраў. Гэтыя грошы маюць кампэнсаваць дадатковыя вытраты беларускай гаспадаркі ў сувязі з ростам цэнаваў на энэрганосьбіты.

Прынцыповае раптэнне аб крэдytце Москva прыняла. Застаюцца дэталі, — заяўiў віцэ-прэм'ер расейскага ўраду Аляксей Кудрын у пятніцу. Аднак у дэталях, як вядома, хаваецца д'ябал.

Узамен за крэдyt Расея дамагаеца прыватызациі шэрагу прыбытовых прадпрыемстваў Беларусі. Як патлумачыў маскоўскі беларусазнаўца Андрэй Суздальцаў, Москva настойвае на tym, каб беларускі бок разылічыўся за крэдyt акцыямі прадпрыемстваў.

Як відно, бакі да згоды ў гэтым пы-

таныні так і не дайшли. Крыніца ў расейскім урадзе паведаміла агенцтву Прайм-ТАСС, што «ўрады Расеi і Беларусі працягнуць узгадненьне умоваў вылучэння Беларусі крэдytу». Крыніца пацвердзіла, што пытаныне крэдytу абмяркоўвалася на сустрэчы кіраўнікоў урадаў, і яны вырашылі працягнуць працу з гэтым пытаньнем і ўзгадненьне пачыніць.

Прэм'ер Расеi Міхail Фрадкоў паведаміў, што на перамовах «абмяркоўваліся пытаныні супрацы ў нафта-газавай і фінансавых сферах». «Мы дамовіліся працоўжыць гэту працу. Пытаныні складаныя, і ў адначасе не вырашаюцца. Мы ўзялі на хатнюю працу пэўныя пункты магчымых дамоўленасцяў, давялі адзін да аднога аргументы бакоў», — цытуе Фрадкова Прайм-ТАСС.

У рамках паездкі таксама адбудзеца сустроча С. Сідорскага з губэрнатарами Маскоўскай вобласці Барысам Громавым.

Візиту Сідорскага папярэднічала кампанія па ягонай дыскрэдытацыі. Шэраг беларускіх інтэрнэт-рэсурсаў спрабавалі давесыці, што Москva зь Сідорскім размаўляла адмаўляеца.

Пачалося гэта з артыкулу ў маскоўскім

Візиту Сідорскага ў Москву папярэднічала кампанія па ягонай дыскрэдытацыі. Шэраг інтэрнэт-рэсурсаў спрабавалі стварыць уражанье, што Москva зь Сідорскім размаўляла адмаўляеца.

«Коммерсанте» аб непазыбжнай адстаўцы Сідорскага і замене яго на Навумава. Паводле інформацыі «НН», за гэтымі чуткамі стаяў беларускі прадпрымальнік С., які мае бізнес у Расеi.

Таксама і ў Беларусі зявіліся публікацыі аб магчымай адстаўцы прэм'ера.

Ператварэнне галоўнага перамоўшчыка ў «кульгавую качку» ўскладніла б перамоўня пазыцыі Беларусі.

Мікола Бугай

Дэфіцит замежнага гандлю набывае беспрэцэдэнтны памер

За першую палову году ён дасягнуў \$1793,4 млн. Аднак самае трывожнае для эканамічнае незалежнасці Беларусі на гэта.

Дэфіцит замежнага гандлю таварамі за першую палову году дасягнуў \$1793,4 млн. Гэтыя звесткі распаўсюдзіла сέньня Міністэрства статыстыкі і аналізу. Прычым чэрвеньская вынікі замежнага гандлю найгоршыя: мінус вырас на \$342,7 млн. Рост дэфіцыта ў параўнанні зь мінультым годам склаў 93%.

Аднак самае трывожнае для эканамічнае незалежнасці Беларусі на гэта. Зноў папаўзла ўтару залежнасць Беларусі ад аднае краіны. Прычым гэта тая самая краіна, якая не хавае сваёй ахвоты далучыць Беларусь і пераварыць беларусаў як нацыю.

Доля Расеi ў замежным гандлі Беларусі вырасла да 48,3%. (У экспарце 36,7%, імпарте — 58,1%) Гэта недапушчальныя лічбы для любой

краіны, што дбае пра ўласную бяспеку.

Калі на адну краіну прыпадае такая высокая доля замежнага гандлю, яна робіцца практычна безабароннаю супраць эканамічнага шантажу, і гэта непазыбжна прыводзіць да поўнай палітычнай залежнасці.

Для параўнання: доля Расеi ў замежным гандлі Літвы ў 2006 годзе была роўная 8,3%. І яна сувымерная з долямі Эстоніі, Эстоніі, Германіі і Беларусі ў гандлі нашай паўночнай суседкі.

Доля Расеi ў замежным гандлі Эстоніі, самай пасыпховай у эканамічным сэнсе з быльых савецкіх рэспублік, складала 78% на выхадзе з СССР і скарацілася да 11% цяпер.

Што датычыць нашае паў-

днёвае суседкі, Украіны, дыля доля Расеi ў яе замежным гандлі таварамі апошнія гады стабілізавалася на ўзроўні 26—29% (27,5% за першыя пять месяцаў сёлета).

Дарэчы, дэфіцит украінска-замежнага гандлю сёлета таксама вырас. Ён склаў за паўгоду каля \$4,6 млрд, што на 35% больш, чым за аналагичны пэрыйяд году мінулага.

Сам факт росту замежнагандлёвага дэфіцыта наставіць прамой пагрозы эканамічнай стабільнасці. Варта адзначыць, што ў Беларусі адмоўнае сальда роўнае 14,3% ад імпарту, тады як ва Ўкраіне — 16,6%. Пры тым ва Ўкраіне ўзворэнь валавога ўнутранага прадукту на душу насельніцтва

Працяг на старонцы 7.

Лёгкі съяточны хапун

Напярэдадні акцыі 27 ліпеня прысьвечанай гадавіне прыняцця Дэкларацыі аб дзяржаўным суверэнітэце Беларусі ў Менску былі арыштаваныя 15 чалавек. Сярод іх лідэры Беларускай хрысціянскай дэмакратыі Павал Севярынец і Аляксей Шэйн, маладафронтавец Зыміцер Хведарук, былы палітвязень Аляксей Шыдлоўскі і іншыя. Затрыманыя чакаліся і не-пасрэдна 27 ліпеня, тым болей што гарадзкія ўлады не далі дазволу на правядзенне мітынгу-канцэрту на плошчы Бангалор, а адмаяцца ад съяточвання ніхто не зьбіраўся.

А 16:00 моладзевыя актыўісты меліся сустрэцца каля Чырвонага касцёла з дэпутатамі Вярхоўнага Савету БССР, якія ў 1990 годзе прымалі дэкларацыю аб дзяржаўным суверэнітэце. Аднак плошча Незалежнасці была цалкам перакрытая АМОНам. Ад Каstryчніцкай да Інстытуту культуры не спыняліся «сotыя» аўтобусы, быў блякаваны выхад з мэтро, з прычыны «рамонту эскалатора». На падыходах да плошчы міліцыяны пльна правяралі дакументы і рэчы ўсіх падазроных людзей.

Агулам да касцёлу прыйшло каля 40 чалавек на чале з Вінцуком Вячоркам, якіх байцы ПМНС хуценка адціснулі ў бок вуліцы Мясцікова, дзе ўсіх і адпусцілі.

Наступным пунктам съяточвання мусіла стаць ускладанье кветак да помніку Янку Купалу ў аднайменным скверы. Там сабралася каля 100

Юлія Дарашкевіч

Міліцыяны выносяць Вальжыну Ш. з-пад помніку Купалу.

чалавек, у тым ліку палітыкі Мікола Статкевіч, Сяргей Скрабец, Алесь Міхалевіч.

Акурат а пятай у сквэр пад'ехалі два аўтазакі з АМОНам. «Чорныя» ўзялі ў кальцо ўсіх удзельнікаў акцыі і павялі па вуліцы Янкі Купалы ў бок вуліцы Багдановіча. Людзі ў гэты час съпявалі

беларускія гімны — «Пагоню», «Развітанье з Радзімай», «Мы выйдзем шчыльнымі радамі», «Магутны Божа».

Давёўшы людзей да скрыжавання Багдановіча і Купалы, АМОНаўцы адступілі. Жаданьня ехаць на Бангалор ужо ні ў кога не было, хоць там і дзяжурылі пяць аўтаза-

каў.

Пазней стала вядома, што ў гэты дзень міліцыя затрымала моладзевых актыўістаў Франака Вячорку (сына лідэра БНФ) і Яраслава Грышчэню. У панядзелак Ленінскі суд Менску асудзіў іх на 7 і 15 сутак арышту адпаведна.

Зыміцер Панкавец

Юнак атруціўся на Акрэсціна турэмнай ежай

Сяржук Клюеў знаходзіцца ў інфэкцыйным шпіталі. Хлопца арыштавалі на 10 сутак рашэннем Савецкага райсуду. Яго затрымалі за распаўсюд улётак з заклікам удзельніцаў у акцыі 27 ліпеня, але ў міліцыі абвінавацілі ў нецензурнай лаянцы.

У турме на вуліцы Акрэсціна, пасля таго як Сяржук зьеў катлету і кашу, яму стала кепска. Лекарка выклікала «хуткую», і хлопца адвезлі ў інфэкцыйны шпіталь. Там двое сутак зь ім былі канваіры.

Сяржук апавёў, як гэта было: «Я зьеў катлету, мне стала кепска. Лекарка выклікала хуткую дапамогу. Ёй на Акрэсціна сказаці, што мне патрэбны канвой. Калі мяне прывёз канвой, мне надзелі кайданкі і заявілі ў шпіталь. Прыкавалі кайданкамі да койкі і сказаці спаць. Калі я прасіўся ў прыбліральню, яны адмыкалі гэтыя замкі, а потым зноў замыкалі».

Мэдыкі робяць аналізы, і пасля гэтага, магчыма, стане вядома, чым атруціўся ў турме Сяржук Клюеў.

Радыё
«Свабода»

«Хто сказаў, што апэльсіны ў Беларусі нерэнтабельныя?»

На сэлектарнай нарадзе па пытаньнях жніва збажыны дагаварыліся да перцу і цытрусаўых.

У самым пачатку «сур’ёзной размовы» **Аляксандар Лукашэнка** зазначыў, што яго вельмі хвалюе сътуацыя, якая склаўлася на рынку зерня ў Эўропе і ў съвеце. «У Рәсей, Украіне, Эўропе хлеба німа. У нас хлеб ёсьць добры, хоць і цяжкі, калі мы яго зьбярэм, то будзем мене нават запас», — разважаў кіраўнік дзяржавы. Лукашэнка размаўляў досыць спакойным тонам і не павышаў голасу.

«У палях ня мениш за сем мільёнаў тонаў зерня. На палях добры ўраджай кукурузы, буракоў ды іншых культур», — з'яўляннем справы казаў прэзыдэнт.

Пасля невялікай прамовы Лукашэнкі справаўдачу пачалі трываць старшыні аблвыканкамамаў.

Канстанцін Сумар (Берасьце) пачаў прамову з падзякі кіраўніку дзяржавы за дапамогу ў пераадолені наступстваў нядайшніх стыхій у вобласці.

Лукашэнка выказаў зьдзіўленыне і неразуменьне, пра якія стыхіі кажа чыноўнік. Высыветлілася: пра ліўневыя дажджы, якія «бываюць раз на сто гадоў». Прэзыдэнт сказаў, што гэта навала ня толькі для Берасьцейшчыны, але і для ўсёй Беларусі.

«Вы ўпёрліся галавой у сыценку і нічога слушаць ня хочаце. На палях трэба сеяць тое, ад чаго можна атрымаць аддачу. Аднаўляйце мэліярацыйную систэму і сейце там. Там, дзе нельга нічога вырошчваць, саджайце лес».

Сумар зазначыў, што ў параўнанні з мінулым годам ураджайнасць павялі-

чылася, хоць і не істотна.

Уладзімер Андрэйчанка (Віцебск) лічыць, што сёлета Віцебшчына дасыць як ніколі вялікі ўраджай, а таксама папрасіў даставіць у вобласць машынай МАЗ. Іх меліся паставіць у другім паўгодзідзе.

«Ня так часта Госпад адкорвае вас такім ураджаем. У вас ужо мусіць быць плян перакідвання камбайнаў з поўдня краіны да вас», — праблему МАЗу Лукашэнка таксама паабязаў вырашыць.

Ад **Аляксандра Якабсона** (Гомель) Лукашэнка найперш хацеў пачуць пра тое, як дадзіць справы з ураджаем цыбулі, гароху, а таксама кукурузы. Галоўнакамандуючы мяркую, што на Гомельшчыне штогод трэба саджаць болей кукурузы. «У вас клімат ужо, як у Крыме, таму трэба пераарыентавацца на іншыя культуры», — сказаў гарант Канстытуцыі.

«Як ня стала Дамашкевіча, то і Гарадзеншчына маўчыць, німа з кім спаборнічаць», — так прэзыдэнт прадставіў старшыню Гарадзенскага аблвыканкаму **Уладзімера Саўчанку**.

«Калі ласка, калі пачнече ўбіраць з палёў кукурузу, то запрасіце мяне, я хачу на гэта паглядзець, бо ведаю, што ў вас там усё на найвышэйшым узроўні. Я хачу падзякаўці гарадзенцам за добрую працу», — папрасіў ён.

Дамашкевіча Лукашэнка згадаў і перад выступам новага кіраўніка Меншчыны **Леаніда Крупца**.

«Ну, скажы мне чэсна, ці адбыўся аб-

вал пасыль адстаўкі Дамашкевіча?»

Другое пытаньне да Крупца было: «А што ў вас з малаком? Старшыня Менскага аблвыканкаму шчыра прызнаўся, што вынікі ня добрыя і ў гэтых паказыніках адбылося паніжэнне.

«Мы ня можам страпіць нават паўлітра малака», — папярэдзіў кіраўнік дзяржавы.

«Мільён намалоціш?» — строга запытаўся ў **Барыса Багуты** (старшыні Магілёўскага аблвыканкаму). «Не хачу прагназаваць, але пастараємся», — адказаў чыноўнік.

«Я лавіў сябе на думцы, што сёлета жніво, як ніколі, арганізаванае, прычым без указкі зь верху. Сэлектарная нарада сέньня трэба толькі для таго, каб пакацаць, які дарагі нам хлеб», — сказаў Лукашэнка.

«Хто сказаў, што апэльсіны, часнык і перцы не рэнтабельныя ў беларускіх умовах? Гэта няпраўда», — адзначаў прэзыдэнт.

На аўторак з палёў прыбрали 50% збожжа, намалочана 3,5 мільёнаў тон. Адміністрацыя прагназуе, што канчатковы паказыч будзе ў раёне 7—7,5 мільёнаў тонаў збожжа. Аднак, калі зыходзіць з простай прапорцыі, выходзіць меней. Калі палова плошчай дала 3,5 млн тонаў, то 100 % плошчай дадуць хіба 6,5—6,7 мільёнаў: на поўначы ўраджаі меншыя, а страты большыя.

Зьміцер Панкавец

з пошты рэдакцыі

«Падбусенская» немілагучная, а «Мікалаеўская» мілагучная

Пра перайменаваньні ў Берасьці.

З далучэннем да Берасьця 11 падгорадзкіх вёсак у горадзе дадалося 265 новых назваў вуліцаў. 173 з іх супадалі з ужо існімі. Задача прыдумаць ім новыя назвы была ўскладзеная на галоў-

ную спэцыялістку аддзелу культуры гарвыканкаму Алу Кондак. Яна кажа, што раілася з геадэзістамі, старшынімі сельсаветаў і мясовымі жыхарамі. У выніку ў быльых вёсках — цяпер гэта пе-

раважна катэджная пасёлкі з возможным жыжарствам — будзе называць вуліцаў у гонар праваслаўных святых. У Плосцы зьявіца вуліца Серафіма Сароўскага. У Аркадзіі — Свята-Афанасія-Філіповіча, які там быў забіты па падазрэнні ў шпіянах на карысць Рәсей ў часе вайны ў сярэдзіне XVII стагодзьдзя.

А вось вуліцы Падбусенской, якія прасілі жыхары Плоскі, ня будзе. Маўляў, назва і немілагуч-

ная, і патрабуе паясьнення. Назва тая была ад слова «бусел», на мясцовай гаворцы «бусён». Яна ў свой час атрымала назуву ад таго, што праходзіла пад бусьлянкай, і вось цяпер яе ня будзе.

Затое будуць Мікалаеўская, Пяцроўская, Георгіеўская, Надзеінская, Аляя і іншыя назывы, якія, трэба думаць, «не патрабуюць тлумачэння» для чыноўнікаў, у якіх па-ранейшаму Москва ў галаве.

Толік Пекун, Берасьце

Радзіма Сухарэнкі застаецца ў перадавіках

Тры студэнты напісалі заяву ў інспэкцыю па падатках і зборах аб тым, што ў прыватным доме, дзе праходзіў купальскі канцэрт незалежных бардаў, стаяла скрыня для збору грошай.

Новыя тэхналагіі ціску на апазыцыю традыцыйна апрацоўваюцца на Гомелі. На гэты раз там спрабуюць пакараць арганізатораў незалежнага бардаўскага канцэрту. Для гэтых мэтаў выкарystалі трох студэнтаў.

Арганізатораў канцэрту з уздзелам беларускіх бардаў, які прайшоў у Гомелі на Купальле, падатковая інспэкцыя абвінавачвае ў незаконнай прадпрымальніцкай дзейнасці.

30 ліпеня справа разглядалася ў гаспадарчым судзе Гомельскай вобласці. Як сцвярджае адна з арганізатораў канцэрту Ларыса Шчыракова і яшчэ сем чалавек, якія прысутнічалі на канцэрце, выступленыне бардаў — Зымітра Бартосіка, Вальжыны Цярэшчанкі і

Андрэя Мельнікава — прайдзіла на грамадзкіх пачатках, грошай за канцэрт нікто ня браў. У сваю чаргу прадстаўнік абласной інспэкцыі Міністэрства па падатках і зборах Андрэй Леўшунуў у якасці доказу ажыццяўлення прадпрымальніцкай дзейнасці прывёў съведчаныні трох студэнтаў Гомельскага ўніверсітету Антона Янчкіна, Пятра Вялева і Станіслава Лапыкі. Гэтыя маладыя людзі напісалі заяву ў інспэкцыю па падатках і зборах аб тым, што ў прыватным доме, дзе праходзіў канцэрт, стаяла скрыня, куды трэ было класыці гроши.

Калі суд прызнае факт парушэння, арганізаторам канцэрту пагражае штраф.

У часе разгляду судзьдзя

Вікторыя Лапута зазначыла, што «скрыня — гэта не Ларыса Шчыракова, таму няма падстаў гаварыць аб тым, што менавіта яна брала гроши за выступленыне артыстаў». Тым больш што ў артыкуле аб незаконнай прадпрымальніцкай дзейнасці Кодэксу аб адміністрацыйных парушэннях ідзе гаворка аб сыстэматычным атрыманні даходу. У выпадку з арганізаторамі канцэрту такі факты не пацвярджаюцца.

Далейшы разгляд справы заплянаваны на 9 жніўня. Назіральнікі заўважаюць, што гомельскія спэцслужбісты маюць рэпутацыю непераборлівых у сродках. У Гомелі найчасцей выбухалі скандалы, звязаныя з вэрбуйкай людзей псыхічна

ніяўстойлівых, а яшчэ студэнтаў шляхам шантажу.

Менавіта гомельскі супрацоўнік КДБ завэрбаваў Уладзія Міхайлава. Тамсама ў свой час спробамі вэрбоўкі быў даведзены да самагубства «зубровец» Зайцаў. У Гомелі ж — адзіны выпадак на ўсю краіну — прокуратура дала папярэджаныя журналістцы за працу на замежную радыёстанцыю. А моладзевых актыўістаў актыўна цыгали на допыты, вінавацічы ў належнасці да незарэгістраваных арганізацый. Дарчы, працэкт гласаў «за» ў Гомельскай вобласці нязменна аказваецца найвышэйшым па краіне.

У выпадку з арганізаторамі канцэрту асаблівую агіду выклікае той факт, што атака скіраваная рыхтык супраць беларускай культуры і тых людзей, якія спрабуюць яе захаваць. Не абышлося ў гэтай справе і без «управленьня ідэалёгіі». Той купальскі канцэрт быў зладжаны ў прыватным доме. Дом культуры разарваў раней заключаную дамоўленасць на яго правядзенні.

Мікола Бугай; інф. з Гомелю — БелаПАН

Пісалі на асфальце «За незалежную Беларусь!»

У Гомелі затрымалі пяць хлопцаў, якія ўвечары 27 ліпеня ў цэнтры гораду пісалі крэйдай на асфальце.

Гэта адбылося а 19.00 каля помніку Кірылу Тураўскаму на плошчы Леніна. Хлопцы пісалі на проста так: яны хацелі нагадаць пра гадавіну прыняція Дэкларацыі аб сувэрэнітэце Беларусі. Аднак да іх падышлі людзі ў цывільным і запатрабавалі прайсціць за імі.

Юнакоў заявілі ў нейкі будынак каля мэдычнага ўніверсітету і тамака дапыталі. Праз гадзіну хлопцаў адпусцілі.

Мусіць, тэлефоны гэтых маладзёжоў прапастоўваліся, бо аднаго з іх затрымалі ў той дзень двойчы. Удзень у іншай кампаніі ён маляваў бел-чырвона-белы сцяг, таксама крэйдай, на Кіеўскім спуску ў цэнтральным парку Гомеля.

Са словаў съведкаў, цэлы дзень цэнтар гораду быў напоўнены людзьмі ў штацкім, што туляліся з краю ў край і елі марозіва.

Ул. інф.

Лідэр гомельскага РНЕ за кратамі

На 6 месяцаў арышту асуздзіў суд 26-гадовага Міхаіла Якаўчука. Ён быў прызнаны вінаватым у «арганізацыі дзейнасці незарэгістраванага грамадзкага аб'яднання» — ён спрабаваў стварыць у горадзе філію «Рускага нацыянальнага единства», шавіністичную арганізацыю. Уваходзіла ў суполку меней за 10 чалавек. Яшчэ адзін паплечнік Якаўчука хаваецца ад съледства і абвешчаны ў вышук.

Беларускі Хэлсінскі камітэт выказаў пратэст, што па адным артыкуле судзяць патрыятычную моладзь з «Маладога фронту» і прадстаўнікоў арганізацыі, якая мае на мэце ліквідацыю Беларусі як дзяржавы.

МБ

Дэфіцит замежнага гандлю набывае беспрэцэдэнтны памер

Працяг са старонкі 3.

ва ніжэйшы за беларускі на 60%.

Наашмат большую небяспеку мае тое, што сёньняшні эканамічны курс няздоліны вывесыці краіну да сапраўднае шматвэктарнасці.

У 1994 годзе на долю Расеі прыпадала 46% замежнага гандлю Беларусі, на краіны СНД — 12% і яшчэ 42% — на астатні сывет. У 1998 годзе на Расею прыходзілася ўжо 67% замежнагандлёвага абароту. Дывэрсыфікацыю гандлю ўдалося наноў ажыццяўіць урадам Ярмошына, Навіцкага, Сідорскага за 2000-2006 гады. Аднак толькі да пэўнай меры: краіна заставалася цалкам залежнаю ад імпарту расейскіх энэрганосбітаў. І вось іншоў пачалася адваротная тэнденцыя.

Яе можна звязаць перадусім з падзеньнем нафтавага экспарту Беларусі пасля зыніжэння падатковых ільготаў на экспарт расейскай нафты. Раней яе папросту рээкспартавалі празь Беларусь адкрыта або сукрыта — пасля перапрацоўкі на «Нафтанае» і Мазырскім нафтаперапрацоўчым. Менавіта з нафтавымі пературбациямі звязанае радыкальнае падзеньне экспарту ў Нямеччыну сёлета — на 44% за першае паўгодзідзе.

Гэтыя лічбы адбіваюць таксама не-прыватасаванасць беларускіх вытворцаў да канкурэнтнай на сусветных рынках. А што здарыцца, калі Расея адменіць пратэкцыянісцкі рэжым для нейкіх катэго-

ры беларускіх тавараў? Пэрспектыва цалкам рэальная ў сямятле далучэння РФ да Сусьеветнай гандлёвой арганізацыі.

Толькі лічбы Мінстанту

У Беларусі ў студзені-чэрвені 2007 году сальда замежнага гандлю таварамі склалася ад'емнымі па памеры \$1793,4 млн. За чэрвень 2007 году яно вырасла на \$342,7 млн. У студзені-чэрвені 2006 году ад'емнае сальда складала \$927,9 млн. Аб'ём замежнага гандлю ў студзені-чэрвені 2007 году склаў \$23222,8 млн. Імпарт тавараў вырас на 22,4% і склаў \$12508,1 млн, экспарт пабольшаша на 15,3% і склаў \$10714,7 млн.

Пры гэтым экспарт у Расею вырас на 28,7% і склаў \$3935,0 млн, ва Украіну —

У беларускім выпадку гэта тым больш адчувальна, што наш унутраны рынак малы, а гаспадарка экспартна-імпартна-арыентаваная.

на 15,5% да \$575,8 млн. Экспарт па-за СНД павялічыўся толькі на 5,3% і склаў \$5777,4 млн. Экспарт у Германію звышоўся на 43,8% і склаў \$229,7 млн.

Аб'ём імпарту з Расеі вырас на 16,1% і склаў \$7271,7 млн. Імпарт з Украіны зрос на 35% і дасягнуў \$695,9 млн. З краінай па-за СНД Беларусь нарасціла імпарт на 31,2% да \$4406,9 млн. Імпарт з Германіі зрос у 1,5 разы і склаў \$1019,1 млн.

Пляnam на 2007 год вызначалася задача давесыці сальда замежнага гандлю да плюс \$500 млн.

Падзеньне экспарту нафтапрадуктаў зынізіла даходы Беларусі.

«Мотавела» аддадуць аўстрыйцам

Аўстрыйская фірма «ATEC Holding GmbH» у 2007—2011 гадах набудзе акцыі ААТ «Мотавела» на 15,6 млрд. рублёў. Адпаведнае рагшэнне ўтрымліваецца ва ўказе презыдэнта №354 ад 26 ліпеня.

Ва ўласнасць аўстрыйцам пададуць усе акцыі, што належалі дзяржаве, — 99,7%; Аплата будзе ажыццяўлена з 1 студзеня 2008 году роўнімі долямі штогод па 3,1 млрд. рублёў.

Фірма таксама аплаціць пазыкі прадпрыемства і зайнвестуе ў яго ўня менш чым \$20 млн. Пры гэтым фірма абавязуецца захаваць спэцыялізацыю заводу і гандлёвую марку.

Фірме «ATEC» ужо належыць шклозавод «Ялізава» — найбуйнейшае ў Беларусі прадпрыемства шклянай галіны. «ATEC» таксама мае інвеставаць у завод па вытворчасці кальцынаванай соды пад Мазыром.

Андрэй Панкевіч

«Эўрасетка» пагражае сыходам

Генэральны дырэктар беларускага філіяла «Еўрасеткі» — найбуйнейшага сотовага рэтэйлера ў СНД — Алесь Мухін не выключае сыходу кампаніі з рынку Беларусі. У Беларусі ад высокіх падаткаў і вялікай долі «шэрага» імпарту падае рэнтабельнасць. За апошні час мясцовы падатак з продажу павялічаны з 5 да 15%. Апрача таго, у цэнне законна імпартаванага мабільніка да 7% складаюць затраты на нанясенне контрольных знакаў.

Прадпрымальнікай 200 тысяч

Колькасць індывідуальных прадпрымальнікаў у Беларусі на 1 ліпеня склала 200,4 тыс. З пачатку году яна вырасла на 8,6 тыс. чалавек, або на 4,5%. Сума падатковых выплат па прадпрымальнікаў за студзень-чэрвень склала Br340,5 млрд.

СЪЦІСЛА

Аренда кватэраў даражэ

У апошні дні ліпеня традыцыйна ўзынікае ажыялажны попыт на жылыё з боку іншагародніх. Гэта студэнты шукаюць сабе кватэры на новы сэзон. Мінімальная цэна найму аднапакаёўкі ў сталіцы складае цяпер \$200 плюс аплаты камунальных паслуг. Двухпакаёвія кватэры каштуюць цяпер ад \$240—250 за месяц. Сярэдні кошт стандартнай трохпакаёўкі дасягае 280—300 долараў.

Стайка рэфінансаваныя зыніжаная

Нацбанк панізіў з 1 жніўня стайку рэфінансаваныя яшчэ на 0,25% — да 10,5% гадавых. Зымнішнай стайкі рэфінансаваныя панізіць кошты крэдытаў для насельніцтва і прадпрыемстваў.

МБ

Эніра Браніцкая: Вельмі расчараўаная «Нашай Нівай»

Былая палітъняволеная Эніра Браніцкая зъмясьціла на сایце «Нашай Нівай» nn.by такі камэнтар:

«Вельмі расчараўаная «Нашай Нівай». Надрукаваць інтэрв'ю з Сухарэнкам ды яшчэ й паставіць у газэту ягонае фота з унукам... Проста новы герой, няшчасны звольнены генэрал, які нарэштце атрымаў магчымасць пабыць з унукам. Праз гэтага «героя» сапраўды добрыя людзі не пабачылі, як нараджаюцца іх дзецы, гробілі сваё здароўе, ня кажучы пра здароўе пажылых бацькоў.

Давайце яшчэ абвесцім акцыю: напішы ліст Сухарэнку — і павіншчуй яго з днём народзінай... Сумна, як хутка мы ўсё забываєм».

Эніра Браніцкая адседзела паўгоду на Валадарцы паводле абвінавачаньня ў дачынені да незарэгістраванай арганізацыі «Партнэрства» (сумнавядомая справа ад дохлы патуках).

Рэд.: Малое ўдакладненьне: мы не друкавалі інтэрв'ю, мы надрукавалі яго аналіз з цытатамі асобных выказваньняў. Здымак сапраўды ставілі і ўвагу на сітуацыю Сухарэнку звязрталі. Сэнс і наступствы палітычнай кампаніі па чыстцы КДБ, разгорнутую Лукашэнкам, не зразумець бяз гэтага.

Рэпліка Э.Браніцкай — асобы, якая з выключнай мужнасцю паводзіла сябе ў турме і мае мараль-

ЮЛІЯ ДАРАШКЕВІЧ

нае права голасу ў такой справе — выклікала шквал чытацкіх водгукаў (агулам каля 100 камэнтароў на момант здачы нумару ў друк). Падаем настакорыя зь іх, а таксама рэакцыю Аляксандра Класкоўскага зь ягонага блогу. Мы таксама папрасілі спн.Браніцкую падсумаваць дыскусію.

Філёляг-самавук
напісаў(ла) Ліпень 27, 2007
у 15:04

Можна зразумець стаўленьне да аўтара «дохлы патукоў» з боку дзяўчыны, якая пацярпела. Але няўжо мы хочам, каб «НН» была як «СБ наадварот»: друкаваць толькі тое, што «ў рэчышчы генеральнай лініі? Ад плюралізму бяды ня будзе.

Jan Dvor напісаў(ла)
Ліпень 27, 2007 у 19:31

Мы жывем у варунках

інфармацыйнае вайны. Безумоўна, трэба камэнтаваць інтэрв'ю «апрычніка», але паказваць нелюдзяў у звычайных людzkіх сітуацыях (з здымачку з унукам) — ня справа незалежнае беларускае газэты.

Ales' Jurkaviec
напісаў(ла) Ліпень 27, 2007
у 19:36

Аўдыторыя НН — не малапісменныя людзі, якія сваёй галавой думаць ня ўмеюць і толькі бескрытычна ўспрымаюць любое друкаванае слова. Сухарэнка сказаў тое, што палічыў патрэбным, выказаў сваю думку, яе надрукавалі. Хай чытачы самі робяць з гэтых слоў высновы. І дзякую «Народнай волі» і «Нашай ніве», што гэтую інфармацыю далі.

ФГ напісаў(ла) Ліпень 27, 2007 у 23:09

Ставіць крыж на любым жывым чалавеку. нават

калі ен і моцна правініўся перад сваім народам, не гуманна і не па-боску. Бо хто з нас без граху?

Vasil' напісаў(ла) Ліпень 28, 2007 у 0:07

Lichu, lepei chym pra Stepu NN pavedamila b pra Elviri i uae partnerau, yakia patyarpeli ad KGB.

Пятрусь напісаў(ла)
Ліпень 28, 2007 у 10:04

Ніякага палітычнага сэнсу няма ў тым, каб газета авечак друкавала інтэрв'ю з ваўкамі... Атрымоўваецца, што авечкі змагаюцца не за свой палітычны інтарэс, а гатовыя палегці, барончы абстрактны плюралізм...

kly напісаў(ла) Ліпень 30, 2007 у 13:19

Што Вы знайшли прывабнага у гэтым інтэрв'ю і на фота? У такім выглядзе няшчасныя корпаюцца ў сметніках. А уровень ягоных разваг — бурса нейкая.

Чаму намалявалі бяз рог?

Стайленьне Браніцкай да былога шэфа КГБ можна зразумець. Аднак гаворка і пра іншае — прынцыпы дзейнасці мэдыяў. Піша **Аляксандар Класкоўскі**.

У вайну савецкія газеты малявалі немцаў з рагамі. Потым фільм са Штырліцам меў сэнсацыйны посыпех яшчэ і таму, што народ убачыў псыхалагічныя партрэты слугаў гітлераўскага рэжыму.

Публікацыі карэспандэнтаў «Народнай волі» пасля наведваньня вёскі Здудзічы (акрамя інтэрвю з былым шэфам спецслужбы, я маю на ўвазе яшчэ і замалёўку пра бацькоў Рыгора Кісяля), а таксама наступны камэнтар у «НН» высьвечваюць важную акалічнасць. А менавіта: і Сухарэнка, і Кісель, як і сам Лукашэнка — гэта не дэмантчны дэсант іншаплянэтнікаў. Тутэйшыя, з простых сем'яў. Зусім такія, як мы!

Удумлівай публіцы гэта дае штуршок да раздуму аб парадоксах і заканамернасцях нашай найношай гісторыі, стане грамадзтва, шляхах пераадолення анамаліяў. Калі адмовіца ад дэмантациі, адразу ўзынікае процьма складаных пытаньняў! Ну а ў кагосяці — толькі адно пытаньне: чаму гэта прадстаўнікоў «злачыннага рэжыму» намалявалі бяз рог?

Утылітарысцкі падыход да мэдыяў сто гадоў таму выклалаў Ленін. Некаторыя сёньняшнія дыскутанты нават не падазраюць, што праста

ЮЛІЯ ДРАГІЦКІЯ

капіююць яго. Праца «Партыйная арганізацыя і партыйная літаратура» (пад літаратурай тут маеца на ўвазе менавіта журналістыка): «Далоў літаратараў беспартыйных! Далоў літаратараў звышчалавескай! Літаратурная справа мусіць стаць часткай агульнапрапалетарскай справы, «колцам ды шрубкай» аднаго-адзінага, вялікага сацыял-дэмакратычнага мэханізму, што прыводзіцца ў рух усім съядомым

авангардам усяе працоўнай клясы». А цяпер некалі тэарэтычных тэзай. Канешне, поўнай адстороненасці не бывае. Выданье ня мусіць быць съметнікам. Пэўны кірунак — гэта нармалёва. Плюралізм складаеща з гамы мэдыяў, а не зь вінэгрэту ў асобнай газэце. І разам з тым — гэта выразна паказвае досьвед разьвітых дэмакратыяў — аўтарытэтнымі становішча тых выданьні, якія, хай сабе маючы пэўнае палітычнае адцененне, імкнуща да шырокага асьвятлення і ўзважанага камэнтаванья падзеяў, а ня ставяць вышэй за ўсё накіданье пэўнай ідэялёгіі. Так, у Францыі шырокая разыходзіцца памяркоўна-кансэрватыўная «Монд», умерана-ліберальная «Лібэрасьён». І разам з тым ціха памірае са сваім непазыўным чырвоным кляймом «Юманітэ».

Зайдзеце на сайты некаторых партыяў ці асобных палітычных пасяянараў — і адчуйце розніцу паміж пропагандай ды прафесійнай журналістыкай.

За апошнія гады ўсё больш журналістай зразумелі, што праца СМІ мусіць будавацца не паводле апазыцыйных стратэгіяў, а паводле мэдыйных законаў. Дайце веры прафесіяналам!

.....

вым эфіры пагражалі саліднымі тэрмінамі ці магчымасцю біць забітамі ці атручанымі нейкімі тэрарыстамі. Далёка не для ўсіх стасункі з супрацоўнікамі КГБ скончыліся памысна.

Гісторыя з папукамі была прыдуманая толькі для ўсіх вас, у нашай крымінальнай справе пра гэта не было ні слова.

Мы ўсё часам стамлемся змагацца, і хочам праста жыць, і многія рэчы гатовыя дараўваць і забыць. Але далёка ня ўсё павінна заставацца беспакараным і забытым...

Можа, абвесыціца акцыю — напішы ліст Сухарэнку? Пра зьмест кожны вырашыць самастойна.

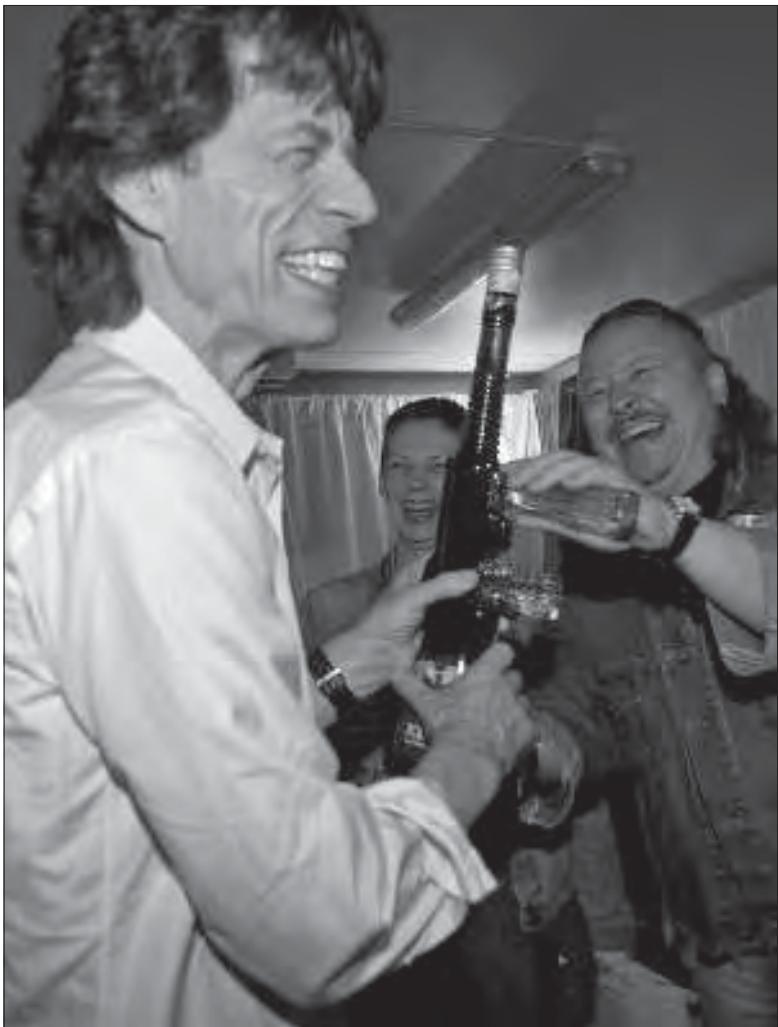
Эніра Браніцкая. Р.С.

Свой камэнтар я напісала, каб мяне пачула рэдакцыя НН. Зусім не чакала такай шырокай рэакцыі і зусім не хацела навязваць каму-небудзь сваё меркаваньне.

Напэўна, лягічна было б цяпер напісаць што-небудзь прымірэнчае, што ЎСЕ мы людзі, і што ёсьць законы мэдыяў, і НН павінна імкнуща быць аб'ектыўным выданьнем, і што я ўспрыняла ўсё дастаткова асабіст... И ўсё гэта праўда, з аднаго боку, але я не памяняла свайго меркаваньня.

Шмат было пра тое, што і Бог судзьдзя, і падставіць другую шчаку, але для ўсяго ёсьць межы. Калі мы будзем працягваць так «падстаўляцца», то раней ці пазней нас праста заб'юць, у прымым і пераносным сэнсе. Што я ведаю пра Сухарэнку? Ведаю, што падчас яго ўзначальваньня вельмі многія людзі па незразумелых прычынах сталі пагражаць нацыянальнай бясыпецы — студэнты ВНУ, сябры розных грамадзкіх аб'яднаньняў, усе жыхары краіны, якім у жы-

Мік Джагер: «Жыве Беларусь!»

У Варшаве прадстаўнікі беларускага «Свабоднага тэтрэзу» сустрэліся з легендарным музыкам, лідэрам гурту Rolling Stones Мікам Джагерам.

Музыка заявіў, што ён цікавіцца сітуацыяй у Беларусі, і Беларусь, на яго думку, павінна стаць

свабоднай эўрапейскай краінай.

У гутарцы Мік Джагер паабязаў падтрымку ў рэалізацыі беларускіх музычных і культурніцкіх праектаў. Напрыканцы сустрэчы Мік Джагер разыўтаўся словамі: «Жыве Беларусь!».

У Варшаве славуты рок-гурт даваў канцэрт.

Хартыя'97; фота Андрэя Лянкевіча

Свабода да апошняга дыханья

Гэтая кніга распавядае пра беларускія могілкі. Два гады Вольга Іпатава наведвала ізяропалі, дзе пахаваныя беларускія дзеячы: палітыкі, рэвалюцыянэры, інтэлігенты. Вынікам паездак сталі больш чым 40 нарысаў.

У кнізе зъмешчаныя нарысы пра Ўладзіслава Сыракомлю і вечнага вандроўніка Язэпа Драздовіча, Алеяса Адамовіча і Паўлюка Багрыма, Міхала Валовіча і Франца Аляхновіча, Янку Журбу і Аляксея Карпока, паўстанцаў 1794 і 1863 гадоў, Тамаша Ваўжэцкага і кс. Уладзіслава Чарняўскага. Пра тых, чые сапраўдныя ці сымбалічныя магілы (як Антона Луцкевіча) ёсць у Беларусі ці на літоўскай Віленшчыне. Асобныя разьдзелы прысьвечаныя Вільні, беларускаму ізяропалю ў Іст-Брансвіку (ЗША), пахаванням у Канадзе.

Каштуне 4 800 руб.

АГ

Вольга Іпатава. Свабода да апошняга дыханья: аповеды пра падарожкы. Менск: Кнігазбор, 2007. — 184 с.

СЪЦІСЛА

У Міры зъявіцца экспазыцыя радзівілаўскіх мапаў

Музэефікацыю Мірскага замку плянунецца завяршыць у 2009 годзе. Аб гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведаміў дырэктар Мастацкага музея Ўладзімер Пракапчоў. Замак у Міры — гэта філія музею. Ідуць перамовы аб перадачы для экспазыцыі копіяў радзівілаўскіх мапаў, якія ў свой час былі вывезены з Беларусі расейскімі войскамі і захоўваюцца ў Расейскай дзяржаўной бібліятэцы.

Лявон Вольскі распачаў блог

У сваім інтэрнэт-дзёньніку ён піша пра падзеі свайго жыцця, музычныя праекты. І перамаўляеца з сябрамі. За два дні ў Вольскага зъявілася больш за сотню «фрэндаў». Бліжэйшым часам у дзёньніку Вольскага будуть не толькі канцэртныя справаздачы, але зъявіцца і комікс, які Лявон рабіў для «Нашай Нівы». Свае інтэрнэт-дзёньнікі маюць таксама Руся, Слава Корань, Кrou, Янка Маўзэр, Зыміцер Вайцюшкевіч.

Бібліятэкі не замаўляюць бел.літ.

Сёлета школьнія бібліятэкі не замовілі ніводнага праграмнага твору па беларускай літаратуре. Пра гэта паведаміў на прэс-канферэнцыі 25 ліпеня дырэктар выдавецтва «Мастацкая літаратура» Уладзіслаў Мачульскі.

Помнік Янку Брылю зъявіцца ўвесень

25 ліпеня споўніўся год, якія стала народнага

пісьменьніка Беларусі Янкі Брыля. Неўзабаве на магіле паштана съціплы помнік. Сябар сям'і Брыля Анатоль Сідарэвіч кажа: «Дзяржава нікага дачынення да ўстаноўкі помніку ня мае. Граніт для помніку прывезены з Жытомірскай вобласці. Гэта будзе съціплы помнік без усялякіх барэльефаў, гарэльефаў». Сёлета 4 жніўня Івану Антонавічу споўнілася 69 гадоў.

МБ;
generation.by,
svaboda.org

24 ліпеня**У Жлобіне не дазваляюць**

У шасьці гарадах Беларусі актывісты прафсаюзу **працаўнікоў радыёэлектроннай прамысловасці (РЭП)** падалі заяўкі на правядзенне сацыяльных пікетаў супраць адмены льгот. Стала вядома, што гарвыканкам Жлобіна ня даў дазвол на акцыю.

Напярэдадні 27 ліпеня

Суд Цэнтральнага раёну Менску асудзіў моладзевага апазыцыйнага актывіста **Валянціна Сакалоўскага** на 10 сутак арышту. Яго абвінавацілі ў дробным хуліганстве. Суд Цэнтральнага раёну Менску вынес вырак затрыманому актывісту **Аляксандру Чарнышову** — 15 сутак арышту. Савецкі суд пакараў 10-ю суткамі затрыманага напярэдадні **Сяргея Клюева**. Судзьдзя Савецкага раёну **Людміла Савасычану** вынесла такое пакаранье за «заклікі да правядзення несанкцыянаванай акцыі». Акрамя таго, супрацоўнік міліцыі затрымалі **Кацю Сухардзінаву** і яе сяброву **Марью Серую**, за расклейванье налепак з заклікам да ўдзелу ў мерапрыемствах апазыціі ў Дзень незалежнасці — 27 ліпеня. Суд Савецкага раёна прызнаў дэяцтвіць вінаватымі па артыкуле 17.1 Адміністрацыйнага кодексу Беларусі («дробнае хуліганства») і аштрафаў **Кацярыну Сухардзінаву** на 30 базавых велічынь, **Марью Серую** — на 20 базавых велічынь.

Шчукіну пакінулі

Быў адхілены пратэст дзяржаўнага аўвідаваўцы адносяна прысадзе правадаронцу **Валер'ю Шчукіну**. Нагадаем, 8 чэрвеня Першамайскі раённы суд Віцебску вынес прысуд Шчукіну — штраф 40 базавых велічынь. Яго прызналі вінаватым у артыкуле 189 КК «Абраца члену і работніка выбарчых камісій».

25 ліпеня**Пасадзілі Шыдлоўскага**

Суд над затрыманымі 24 ліпеня актывістамі **Паўлам Бараноўскім і Аляксеем Шыдлоўскім** быў перанесены на 8 жніўня. Удзень **Аляксея Шыдлоўскага** затрымалі паўторна, да яго дадому прыехалі міліцыянты, дзе і адбылося затрыманье. Вечарам судзьдзя Партызанска гарадзкага раёну **Алена Ціцянкова** прызначыла пакаранье **Аляксею Шыдлоўскаму** ў выгладзе 15 сутак арышту.

ЗША асуджаюць

ЗША рашуча асуджаюць палітычна матываўанае зняволенне палітычных актывістаў **Паўла Севярынца і Аляксея Шэіна**, якім улады вынеслы 24 ліпеня прыгавор за распаўсюджванье ўлётак пра мітынг Аб'яднаных демакратычных сіл, заплянаваны на 27 ліпеня.

Івашкевіча папярэджвалі

Старшыня аргкамітэту па сьвяткаваньні 27 Ліпеня намеснік старшыні Партыі БНФ **Віктар Івашкевіч** быў выкліканы ў галоўнае ўпраўленне ўнутраных справаў Менгарвыканкаму. Івашкевіча папярэдзілі аб крымінальнай адказнасці ў выпадку правядзення 27 ліпеня ў Менску масавых акций.

26 ліпеня**У Лукашова тое самае**

Прысуд у дачыненіі Кастуся Лукашова,

хроніка апазыцыі

брата вядомага палітыка Вячаслава Сіўчыка, пакінуты бязь зъменаў (два гады ўмоўна). Такое прашэнне прыняў 26 ліпеня суд Ленінскага раёну Менску.

Мірон у гонар Плешчанкі

Мінулай ноччу на ўсіх жылых дамах па цотным баку вуліцы імя Валянціны Церашковай у Віцебску быў прымацаваны шыльд «**Вуліца імя Ўладзімера Плешчанкі**».

Лукасіку не дазволілі

Калегія Менскага абласнога суду пакінула ў сіле рашэнне суду Мядзельскага раёну пра высылку з краіны пастара эвангельскай царквы «Ян Прадвеснік» **Яраслава Лукасіка**.

У Наваполацку пікеты

Наваполацак стаў адзінм на сёняняшні дзень горадам у краіне, у якім улады дазволілі пікет у падтрымку былога кандыдата на прэзыдэнты, а цяпер палітвэзня, **Аляксандра Кацуліна**.

27 ліпеня**Эўрасаюз у абарону Севярынца**

Эўракамісар па замежных зносінах і палітыцы добрасуседства Бэніта Фэрэра-Вальднэр заявіла, што ўстрывожаная арыштамі і затрыманнямі некалькіх удзельнікаў беларускай демакратычнай апазыцыі за алошні час, у тым ліку **Паўла Севярынца і Аляксея Шэіна**.

Зноў Мірон

Бел-чырвона-белы сцяг зъявіўся на даху дома №41 па праспэкце Фрунзэ ў Віцебску. У суседнім будынку пад нумарам 41А месцыца Віцебскае абласнное ўпраўленне Міністэрства ўнутраных справаў.

Акцыя 27 ліпеня

Недалёка ад Чырвонага касцёлу быў затрыманы лідэр АГП **Анатоль Лябедзька**. Таксама затрымалі і **Віктара Івашкевіча**, але праз некаторы час абодвух палітыкаў адпусцілі.

У гальштуку, а брыдкасловіў

Моладзевы актывіст **Зыміцер Хведарук** судом Маскоўскага раёну Менску быў асуджаны да 10 сутак арышту. Хлопца затрымалі 26 ліпеня і абвінавацілі ў брыдкаслоўі.

Упершыню на сутках

Ленінскі раённы суд Менску асудзіў на 15 сутак арышту **Яраслава Грышчэню**, ён быў затрыманы 27 ліпеня і меў пры сабе ўлёткі з заклікам прысьці на сустрэчу з дэпутатамі Вярохонага Савету 12-га скліканья, якія прымалі Дэкларацыю аб дзяржаўным суверэнітэце Беларусі. Пакаралі юнака за «ненцызурную ляінку». **Франака Вячорку** суд Завадзкага раёну пакараў 7 суткамі арышту за распайсоджванье ўлётак. Абодва хлопцы ўпершыню трапілі на суткі.

ЗП

БЕЛ-ЧЫРВОНА-БЕЛЫ НА СВЯТОЙ ГАРЫ

Актывісты
грамадзянскай кампаніі «Джынс за Свабоду» адзначылі **Дзень абвяшчэння суверэнітэту**. Ранкам дзесяць чалавек выехалі зь Менску да Святої гары, якая зьяўляецца вышэйшай кропкай Беларусі. Там быў замацаваны шасьцімэтровы флягшток. **Пасыль** быў узяты бел-чырвона-белы сцяг.

Акадэмікі супраць царкоўнікаў

Выступ дзесяці акадэмікаў супраць Расейскай праваслаўнай царквы: камэнтуе Віталь Тарас.

На пачатку сёлетняга году «Советская Белоруссия» надрукавала артыкул акадэміка Рубіна «Навука і грамадзтва». Артыкул выклікаў гучны розгас у незалежных СМІ і крыўду ў царкоўных колах. Так, мітрапаліт Філарэт выказаў абурэнне тым, што галоўны прэзыдэнцік ідэолягія спрабуе аблежаваць месца Праваслаўнай царквы «больніцай і турмой».

І вось нядайна ў расейскім інтэрнэце з'явіўся адкрыты ліст дзесяці расейскіх акадэмікаў прэзыдэнту Путіну пра пагрозу клерикалізацыі грамадзтва. Найбольшое апасенне навукоўцу выклікала імкненне РПЦ увесыці ў сярэдніх школах, па сутнасці, Закон Божы.

Хто падпісанты?

Рэакцыя з боку царквы і расейскай праваслаўнай грамадзкасці была куды больш рэзкай, чымся ў выпадку з Рубінавым. Так, прадстаўнік Маскоўскай партыярхіі пратаярэй Усевалад Чаплін назваў ліст акадэмікаў даносам і заклікаў «развіянчаць хімеру так званага навуковага съветапогляду». А праваслаўная арганізацыя «Народны сабор» падала ў суд на аднаго з акадэмікаў — Нобэлеўскага ляўрэата Віталя Гінзбурга — за распальваныя рэлігійнай варожасці. Падстава стала фраза акадэміка ў адным з ранейшых інтэрвю, дзе той заявіў, што царкоўнікі, выкладаючы рэлігію, «хочуць завабіць душы дзяцей». Прыйтым ён назваў царкоўнікаў «сволачамі».

(Цікава, што цалкам ліст акадэмікаў знайсці ў руніце ня так проста — некалькі папулярных інфармацыйных сайтаў толькі цытавалі згаданы ліст, спасылаючыся пры гэтым адно на аднаго. Нарэшце мне ўдалося яго знайсці на сایце atheism.ru, паводле якога і буду гэты дакумент цытаваць — В.Т.)

Між тым, і акадэмік Рубінаў пісаў пра небяспеку пранікнення рэлігіі ў сферу

дзяржаўнай адукацыі. Але ж на гэтым падабенства ягонага артыкулу зь лістом акадэмікаў і сканчваецца. Занадта розны ўзровень дыскусіі зададзены. Расейскія навукоўцу не выступаюць супраць рэлігіі як такой, але супраць парушэння прынцыпаў савецкай дзяржавы, замацаваных у канстытуцыі. «Верыць ці ня верыць у Бога — справа сумлення і пераканання кожнага чалавека. Мы паважаем пачуцьці вернікаў і ня ставім на мэце барацьбу з рэлігіяй. Але мы ня можам заставацца абыякавымі, калі робяцца спробы паставіць пад сумнёў навуковыя Веды, вытравіць з адукацыі «матэрыйлістычнае бачанье съвету», — пішуць пры канцы свайго паслання расейскія акадэмікі. Ва ўсялякім разе яны не заклікаюць да замены рэлігійных дормаў на дзяржаўную ідэалёгію і ня ставяць на адну дошку, адрозна ад беларускага акадэміка, рэлігіі і нацыяналізму.

Дый тое вартая зазначыць, што імя акадэміка Рубіна ня надта вядомае ў шырокіх колах. У той час як імёны большасці падпісантаў згаданага ліста вядомыя ва ўсім съвеце. Да датковую цікавасцьці да яго, даречы, выклікае той факт, што пад ім стаіць подпіс ляўрэата Нобэлеўскай прэміі па фізыцы за 2000 год Жареса Алфёрава — нараджэнца Віцебску, ганаровага грамадзяніна Менску, віцэ-прэзыдэнта РАН, які (рэдкі выпадак) ганарыцца тым, што паходзіць з Беларусі. Савецкі навуковец Алфёраў вядомы яшчэ й сваім досьціць савецкім поглядамі. Ён не аднойчы публічна выступаў у падтрымку Аляксандра Лукашэнкі падчас прэзыдэнцкіх выбараў у Беларусі.

Але ў дадзеным выпадку меркаваныне знакамітага нашага суайчынніка дзяржаўныя СМІ, выглядае, не зацікаўлена. Занадта высокую плянку для размовы, пэўна, задалі навукоўцу, занадта непрыемных для дзяржавы рэчаў тычыцца іх ліст.

Усе «падпісанты» — вядомыя

навукоўцы ў галіне фізыкі, астрофізыкі, генетыкі і г.д. І хоць пратаярэй Чаплін называў іх «пэнсіянэрамі», праігнараваць іх думку не выпадае.

Можна пагадзіцца з тым, што сама форма — зварот да вышэйшай асобы дзяржавы — нагадвае савецкі час, калі акадэмікі, у іх ліку акадэмік Сахараў, да прыкладу, пісалі лісты на актуальная тэмы асабістам генэральному сакратару ІЦК КПСС Брэжневу. Але што зробіш, калі цяперашняя систэма ўлады ў Расеі, гэта к добру вядомая й беларусам «вэртыкаль улады» на вачох ператвараеца ў замкнёную, амаль што гэмэтычную систэму, дзе ўсё трymaeцца на «харызьме» аднаго вышэйшага начальніка. І пры якой з'яўлятца да чыноўнікаў альбо царкоўных ярархаў на якім заўгодна ўзроўні аднолькава ня мае сэнсу, бо не пачутоць. Не для дыскусіі ў гэтая систэма стваралася.

Што дазволена РПЦ...

Варта нагадаць, між іншым, што Расейская акадэмія навук зь яе «пэнсіянэрамі» ды «рэтраградамі», засталася ці не апошній выспай вальнадумства і дэмакратыі — як на яе ні цісле крамлёўская адміністрацыя, а з прызначэннем акадэмікаў, а таксама зынешніх «куратараў», якім ня церпіцца дарвацца да ўласнасці РАН, акадэмікі свой статут і высокі грамадзкі статус захавалі. (Які кантраст з ведамствам Мясыніковіча, у якое ператварылася НАН РБ.)

І тут варта прапытаваць той фрагмент, які ўпартка прапускаўся ў першых публікацыях ліста і які прайлівае съяцло на сутнасць рэакцыі Праваслаўнай царквы: «Між іншым, Каталіцкая царква практычна цалкам адмовілася ад умішананія ў справы навукі (у 1992 годзе яна нават прызнала свою памылку ў справе Галілея і «рэабілітавала» яго). У гутарцы з акадэмікам Арнольдам (сакавік 1988 г.) Папа Ян Павал II прызнаў, што навука адна здольная знайсці ісціну, а рэлігія, паводле пантэфіка, лічыць сябе больш кампетэнтнай у афіцыяльных матэматычных аспектах. Наша РПЦ трymaeцца іншага пункту погляду: «Неабходны дыялёг улады і грамадзтва для таго, каб манаполія матэрыялістычнага бачання съвету, якая склалася за савецкім часам, нарэшце скончылася ў расейскай адукацыйнай систэме» (з рэзалюцыі Сабору).

І далей: «У эўрапейскай супольнасці,

камэнтары

дзе міжканфесійная варажнечча ўжо выявілася ва ўсёй красе, пасля працяглых аблеркаваньняў прыйшло да высновы аб неабходнасці ўвядзення ў школах курсу гісторыі асноўных монатістычных рэлігій. Асноўны доказ палягае на тым, што знаёмства з гісторыяй і культурнай спадчынай іншых канфесіяў будзе спрыяць паляпшэнню ўзаемаразумення паміж прадстаўнікамі розных нацыянальнасцей і рэлігійных перакананьняў. Нікому да галавы не прыйшло, да прыкладу, патрабаваць увядзення «Асноваў каталіцкай культуры».

Калі меркаваць па водгуках на шматлікіх форумах у расейскім сеціве, найбольшое абурэнне праваслаўнай грамадзкасці выклікалі менавіта спасылкі на Каталіцкі касьцёл і іншыя «монатістычныя рэлігіі». «Вось дзе сабака зарыты! — радуюцца адэпты Праваслаўнае царквы. — Нашая царква акадэміку Гінзбургу не падабаецца, а сынагога яму падабаецца!» (І нават прыводзяць прыклады, калі акадэмік, на будучы юдэем, ахвяраваў нешта на храмы ў Ізраілі. Так дыскусія, яшчэ як сълед не пачаўшыся, склацілася да прымітывнага антысемітызму.) Як жа пасьмелі акадэмікі парапаўніць Расейскую праваслаўную царкву і каталіцкі касьцёл і іх ролю ў жыцці дзяржавы?

За адказам на гэтае рытaryчнае пытанье зьевнемся зноў да тэксту ліста: «... Сабор лічыць, што вывучэнне школьнікамі «Асноваў праваслаўнае культуры» неабходнае ў нашай дзяржаве, дзе праваслаўныя складаюць абсолютную большасць насельніцтва». Калі лічыць атэістай расейскай нацыянальнасці пагалоўна праваслаўнымі, дык большасць, напэўна, выйдзе. А вось калі без атэістай, дык, на жаль, праваслаўныя апынуцца ў меншасці. Ну, ды справа на ў гэтым. Хіба можна так грэбліва ставіцца да іншых канфесіяў? Ці не нагадвае гэта праваслаўны шавінізм? Урэшце, няблага было б праваслаўным ярхам задуманца, куды вядзе такая палітыка: да кансалідацыі краіны ці дае яе развалу.

Вось такога «прыніжэння» ролі праваслаўнай рэлігіі царква, зразумела, дараваць не магла. Як гэта нехта можа сумнівацца ў тым, што толькі яна, РПЦ, можа стаяць ля самаўладцы, то бок прэзыдента, і вызначаць духоўнае жыццё яе

падданых у Рэсе?

Пры гэтым яе ярхі не задумваюцца ці робяць выгляд, што не заўважаюць адной акаличнасці. Калі дзяржаўныя чыноўнікі, у tym ліку першыя асобы ў дзяржаве, прыходзяць у царкву па вялікіх царкоўных сьвятах і стаяць там перад тэлекамэрамі са съвetchкамі альбо выступаюць у храме з трыбуны — гэта толькі дыскрэдытуе і Царкву і дзяржаву.

Акадэмікі — не героі

У нечым акадэмікі, трэба прызнаць, падставіліся для крытыкі. Напрыклад, нежаданне прызнаць тэалёгію навуковай дысцыплінай (пры tym што ўсе буйныя ўніверсітеты на Захадзе маюць тэалігічныя факультеты або аддзяленні) гаворыць аб п'зёнай вузкасці мысленія навукоўцаў, чые матэрыялістычныя погляды сфармаваліся пераважна за савецкім часам. Настойваць на tym, як гэта робяць акадэмікі, што ўсе навуковыя дасягненні сучаснасці заснаваныя на матэрыялізме, выглядаюць наўгнымі. Асабліва калі ўспомніць Ньютона ці Айнштайн, якія, кожны па-свойму, глубока верылі ў Бога. Апрача таго, увогуле падзел усіх разнастайных поглядаў і навуковых мэтадаў на «матэрыялізм» і «ідэалізм», з гледзішча сучаснай філізофіі, выглядае, мякка кажучы, спрошчаным. Гэта, хутчэй, адпавядае Кароткаму курсу гісторыі ВКП(б).

Акрамя атгістаў, напрыклад, ёсьць жа яшчэ й агностыкі, а сярод вернікаў — сатаністы...

Павінен чалавек у нешта верыць, ці ён павінен, найперш, імкнунца разумець, каб адказваць за свае ўчынкі, — гэтае пытанье выходзіць далёка за рамкі тэмы, і абліякоўваць яго тут няма сэнсу. Як няма сэнсу даводзіць каму-небудзь, што ён верыць на ў тое ці няправильна. Гэта нагадвае клясычную дыскусію, апісаную яшчэ Ільфам і Пятровым: «Бога няма, — сказаў Астап. — Ёсьць-ёсьць! — адказаў ксяндзы».

Але пафас ліста акадэмікаў палягае на нежаданні прыняць хрысціянскую рэлігію, ды яшчэ ўсе спэцыфічна праваслаўнай форме, у якасці адзінай культурніцкай мадэлі, якая адсякае ўсе астатнія мадэлі як бездуховныя і варожыя расейскаму грамадству. Такім чынам, расейская мадэль праваслаўнай культуры

проціпастаўляеца заходній мадэлі. Гэта добра ўпісваецца ў цяперашнюю ідэалёгію расейскай дзяржавы, якая «падымаецца з каленяў».

Але глыбокая супяречнасць палягае на tym, што моц вялікай ядрывай дзяржавы, на спадчыне якой будуеца гэта ідэалёгія, новы патрыятызм, стваралася савецкай інтэрнацыональнай навукай — у tym ліку, акадэмікамі Сахаравым і Гінзбургам. Не Трафімам Лысенкам, з дапамогай якога была зынічаная школа генэтыкі, і ня Вольгай Лепяшынскай (зь яе практикамі «саманараджэння жыцця» ў кепска прамытых прабірках), якія кляліся імем Сталіна і партыі, але Жэбракам, Зяльдовічам, Алфёравым і многімі-многім іншымі навукоўцамі, незалежна ад іх унутраных перакананьняў.

Магчыма, пагрозу клерыкалізацыі грамадзкага жыцця ў Рэсе акадэмікі ў сваім лісьце й перабольшаюць. Хутчэй, з дапамогай тэлебачання адбываеца яго дэбілізацыя. Як і ў гады сталінскага «рэнэансансу», пышным цвятам зноў квітніе ілжэнавука. Так спэцыялісты-фізікі лічаць славутую праграму нанатэхналёгіяў нічым іншым, як сучаснай лысенкаўшчынай. Тым часам на фундамэнтальную акадэмічную навуку вылучаюцца мізэрныя сродкі зь бюджету. Яна ж не прыносіць тae імгненнае аддачы, як інвэстыцыі ў пампаванье нафты й газу з радовішчаў, якія вычарпаюцца. Трэба пасыпець набіць кішэні грашыма, пакуль «Трэці Рым» зноў на лясну. Каб атрымаць падтрымку на навуковыя дасыследаваныні, трэба зарабіць, як і за ранейшым часам, схільнасць начальніцтва, спадабацца яму лісьлевымі выказванынімі пра «асобую духоўнасць» расейскага народу, які Крэмль і РПЦ разам вядуць у съветскую будучыню.

Прэзыдэнт Пуцін аддае перавагу не Віталію Гінзбургу, а іншаму Нобэлеўскаму ляўрэату (па літаратуре) — Аляксандру Салжаніцыну, які з захапленнем гаворыць пра адраджэнне праваслаўнай Рэсе. Так што наўрад ці акадэмікі РАН дачакаюцца адказу на іх ліст зь вяршынёй іх дзяржаўнай улады. Цікава, ці заўважаць яго ў Беларусі? І што гэтым разам напіша акадэмік Рубінаў?

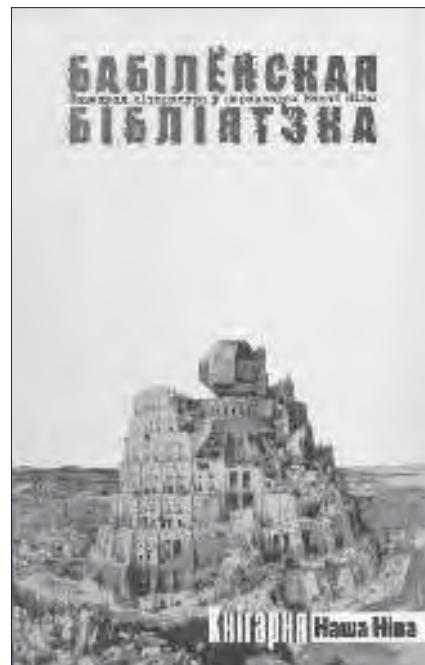
Паветраны шар: беларускае мужчынскае апавяданьне

У кнігу ўвайшлі найлепшыя мужчынскія апавяданьні 1991 — 2007 гадоў у выбарцы «Нашай Нівы». Гэта апавяданьні Вячаслава Адамчыка, Уладзімера Арлова, Ігара Бабкова, Васіля Быковава, Лявона Вольскага, Адама Глебуса, і іншых — усяго 30 аўтараў.

Жанчыны выходзяць з-пад кантролю: Беларускае жаночае апавяданьне

У зборнік ўвайшлі творы найлепшых сучасных аўтарак: Тацьцяны Барысік, Евы Бежнавец, Марыі Роўды ды іншых.

Бабілёнская бібліятэка: Замежная літаратура ў перакладах «Нашай Нівы».

Эдгар Алан По, О. Генры, Яраслаў Гашак, Бруна Шульц, Альбэр Камю, Хорхэ Люис Борхес ды іншыя — на роднай мове

ш у к а й ц е ў к н і г а р н я х і ў н е з а л е ж н ы х распаўсюднікаў

Найяснейшая Реч Паспалітая: Цывілізацыя—Культура—Рэлігія—Палітыка—Авантура—Героіка—Успамін.

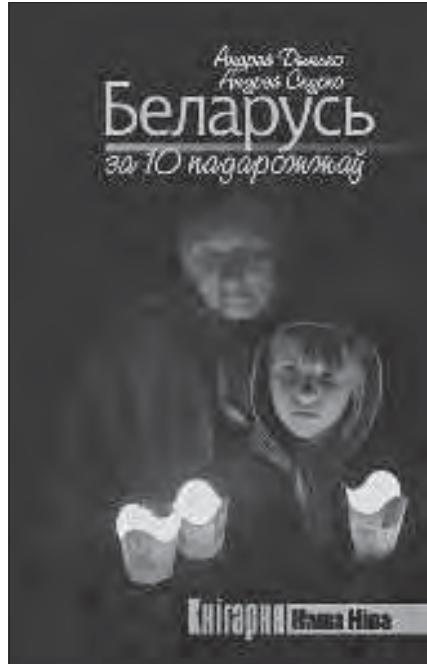
Застаемся! Сакавік 2006: Прыватнае і агульнае

Печанко, С. У беларускім войску: Падарунак прызыўніку.

Кніга — адмысловы падручнік для хлопца, што зьбіраецца ісьці ў войска, маючы ў сабе запал беларушчыны. Папярэджаны — значыцца ўзброены. **З прадмовы Сяргея Балахонава**

з ь б я р ы « К н і г а р н ю » « Н а ш а Н і в а »

Андрэй Дынко, Андрэй Скурко.
Беларусь за 10 падарожжаў

Кніга падарожных эсэ.

Віталь Тарас. **Звыклае зло**
Зборник эсэ.

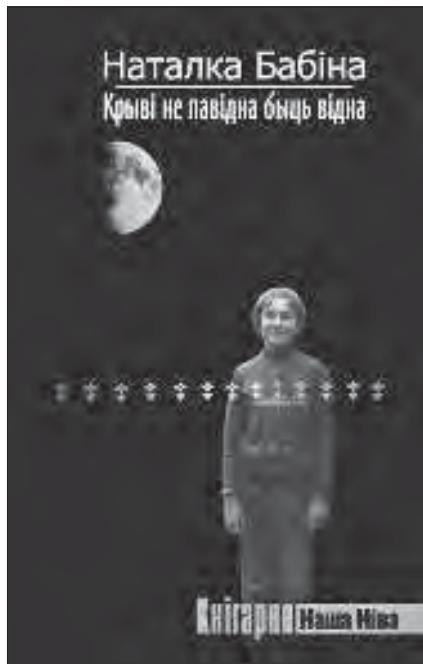
Алесь Кудрыцкі. **Суд на Каляды**
Зборнік публіцыстыкі.

ш у к а й ц е ў к н і г а р н я х і ў н е з а л е ж н ы х распаўсюднікаў

Андрэй Хадановіч. **Сто літоў на tut.by**

Новая кніга паэта, якога няма патрэбы
прэзентаваць.

Наталка Бабіна. **Крыві не павідана
быць відна**

Кнігу склалі апавяданыні і дэтэктывная
аповесьць.

Пётра Рудкоўскі. **Паўстаныне Беларусі**

Пётра Рудкоўскі мне нагадвае Максіма
Багдановіча — і першы, і другі адразу па
прыходзе ў беларуское пісьменства
(першы — у прыгожае, а другі — ужо ў
інтэлектуальнае) радыкальна зъмянілі яго
стыль і занялі ў ім вядучыя пазыцыі.

З прадмовы Валера Булгакава

с э р ы я з а с н а в а н а я ў г о н а р | 0 0 - г о д з ь д з я « Н а ш а й Н і в ы »

Агент «Штазі» стаў трэнэрам зборнай Беларусі

30 ліпеня галоўным трэнэрам зборнай Беларусі па футболе быў прызначаны нямецкі спэцыяліст Бэрнд Штанге.

У адразуненне ад мінулых паседжанняў Беларускай фэдэрацыі футболу, якія праходзілі за зачыненымі дзвіярыма, на сёньняшніе пусыцілі ўсіх ахвочых журналістаў. І хоць да апошняга часу ў прэс-службе фэдэрацыі адмаўляліся называць канкretнае прозьвішча наступніка Пунтуса, для ўсіх было ясна, што ім стане немец Бэрнд Штанге. Перад паседжаннем ён прылягцеў у Менск зь Нямеччыны.

Прэзыдым выканкаму быў у поўным складзе, толькі трошкі спазніўся гендэрктар менскага «Дынама» Юры Чыж.

У самым пачатку паседжання звініцтвік уступіў словам выступшы кіраўнік Адміністрацыі прэзыдэнта, старшыня БФФ Генадзь Нявыглос. Ён адзначыў, што адразу пасля адстаўкі Пунтуса фэдэрацыя разглядала сыйсікі кандыдатур на пасаду галоўнага трэнэра з дзевяці чалавек, пазней ён скараціўся да пяці, яшчэ пазней — да трох. Называць нейкія прозвішчы Нявыглос ня стаў, толькі адзначыў, што там былі, як замежныя, так і беларускія спэцыялісты.

Паводле словаў Нявыглоса, Штанге быў абрани паводле наступных крытэраў: кваліфікацыя трэнэра; досьвед кіраўніцтва нацыянальнымі зборнымі; гатоўнасць узнічаліць іністытут зборных; ясная праграма; веданье славянскага мэнталітэту і расейскай мовы.

Разам з тым, рассказываючы пра новага «коўча», Нявыглос пераблыгтаў Ірак, дзе раней працаўшы Штанге, з Іранам.

Пасля словаў ўзяў сам Штанге. Ён пачаў прамову на нямецкай расейскай мове, паабязыўшы праз два месяцы паслугоўвацца без перакладніка, але по-тym усё ж перайшоў на нямецкую. Штанге адзначыў, што ўсе мы сёньня марым пра чэмпіянат сьвету. Менавіта гэта і ёсьць асноўнай мэтай і задачай для зборнай.

Бэрнд Штанге будзе стала жыць у Менску, паводле контракту на радзіму ён зведзе толькі падчас калядных вакацый. Ягоны контракт разылчаны на гэты год,

Крытэрам для выбару трэнэра было «веданье славянскага мэнталітэту». Генадзь Нявыглос (зьлева), Бэрнд Штанге.

а таксама на наступны адборачны цыкл. Сума контракту не разглашваецца.

Разам са Штангем ў Менск прыляпцеў яшчэ адзін нямецкі трэнэр — Гаральд Іршмэр, які будзе асистэнтам у зборнай.

Ужо праз тры тыдні наша зборная праўядзе першы матч пад кіраўніцтвам новага трэнэра. Супернікам у таварыскай

гульні будзе каманда Ізраілю, на наступным тыдні Штанге ўжо назаве склад на гэты матч.

Першая фраза, якую нямецкі трэнэр адрасуе да гульцоў зборнай, будзе: «Нельга падняць камень адным пальцам».

Зыміцер Панкавец

Гісторыя прызначэння

Юры Пунтус падаў у адстаўку ў чэрвені пасля дзівюх паразаў нацыянальнай каманды ад буйгараў. Тады зборная страціла шанцы трапіць на Euro-2008. Нават вожыку было зразумела, што новым галоўным трэнэрам стане замежнік. Сярод прэтэндэнтаў называліся імёны чэмпіёна Эўропы-1972 немца Хорста Кёпеля і чэха Ўласьціміла Петаржэлы, які трэніраваў піцерскі «Зеніт». Абодва былі зацікаўленыя ў прапанаваніях БФФ, але абрали Штанге.

Бэрнд Штанге нарадзіўся ў 1948 г. на тэрыторыі Нямеччыны, акупаванай савецкімі войскамі (ад 1949 — ГДР).

Гульнявая кар'ера ня склалася — ўжо ў 22 гады ён вымушаны павесіць буцы на цывік праз цяжкую трауму. Ледзь не адразу пасля гэтага Штанге заняўся трэнэрскай працай. Малады спэцыяліст узнічаліць «Карл Цайс». З камандай ён двойчы выйграў першынства ГДР (1972, 1975). Пасля ён пачаў працаўшы з моладзевай і нацыянальнай зборнымі ГДР.

Пасля развалу Бэрлінскага муру Бэрнд Штанге працаўшы трэнэрам «Герты», але сышоў у адстаўку, бо сталі вядомыя ягонія контакты са «Штазі». Шмат гадоў Штанге пад псузданім «Курт Вэгнер» зьяўляўся інфарматарам спэцслужбай: ён «стукаў» на гульцоў, якіх трэніраваў.

У 1994 г. Штанге стаў першым замежным трэнэрам у ашшарах былога СССР — ён узнічаліў днепрапятроўскі «Дніпро», затым — кіеўскі ЦСКА. Ягдээравец, Штанге добра ведае расейскую мову.

Таксама Штанге працаўшы з аўстралійскім «Пэрт Глоры», кіпрскім «Апалёне» і зборнай Аману.

У 2002 г. Удай Хусэйн, сын Садама, углаварыў Бэрнда ўзнічаліць ірацкую зборную. Гэты крок Штангем разэка крытыкаваўся ў нямецкай і ўзрапейскай прэсе. Напярэдадні пачатку бамбардавання Іраку ў 2003 г. Штанге пакінуў краіну. Зборная ж Іраку сэнсацыйна заняла чацвёртасе месца на Алімпіядзе-2004 у Атэнах. 29 ліпеня іракцы, ужо бяз Штангем, упершыню ў гісторыі заваявалі Кубак Азіі.

Вялікі дзякуй

Паўлу Б., М.П., Алене К., Т.П., Т.П., Аляксандру П., Г.Я., Базылю К., Зымітру М., Ірайдзе З., Веры С. зь Менскому.

Віктару М. з Баранавічаў.

В.Г. зь Менскага раёну.

Алене М. зь Бярозы.

Анатолю Б. з Магілёва.

В.Ж. з Барысава.

Уладзімеру В. з Горадні.

Аляксандру П. з Глыбоцкага раёну.

Заклікаем чытачоў, якія атрымліваюць газету, але яшчэ не прыслалі дамовы, зрабіць гэта як найскарэй. З пытаньнямі пра дамовы, аплату і дастаўку звяртайцесь па тэл.: (017) 284-73-29, (029) 260-78-32, (029) 618-54-84.

Каб штотыдзень атрымліваць газэту,

дасылайце адресы і грошы за газету. Кошт на месяц — 8 тыс. рублёў.

1) Просім усіх ахвотных чытаць газету

паведамляць у Рэдакцыю свае адресы і

тэлефоны. Гэта можна зрабіць праз: тэлефоны:

(017) 284-73-29,

(029) 260-78-32

(МТС), (029) 618-

54-84, e-mail:

dastauka@nn.by,

паштовы адрес: а/с 537, 220050

Менск.

2) Просім у блянку банкаўскага паведамлення ці паштовага пераказу дакладна і разборліва пазначаць адрас, у тым ліку паштовы індэкс і код пад'езду.

Па пытаньнях атрыманьня газеты пытайцесь Рамана.

ПАВЕДАМЛЕНЬНЕ

Касір

КВІТАНЦЫЯ

Касір

ПВУП "Суродзічы", УНП 190 786 828				
МГД ААТ "Белінвестбанк", вул. Калектарная, 11, Менск, код 764				
Рахунак атрымальніка	3012 206 280 014		Асабовы рахунак	
(прозвішча, імя, імя па бацьку, адрас)				
Від аплаты			Дата	Сума
За газету "Наша Ніва"				
Агулам				
ПВУП "Суродзічы", УНП 190 786 828				
МГД ААТ "Белінвестбанк", вул. Калектарная, 11, Менск, код 764				
Рахунак атрымальніка	3012 206 280 014		Асабовы рахунак	
(прозвішча, імя, імя па бацьку, адрас)				
Від аплаты			Дата	Сума
За газету "Наша Ніва"				
Агулам				

М.П.

15 сутак, ці Хата №22

Акрэсцінскі дзёньнік Алеся
Каліты.

Я пачаў весьці свой кароткі дзёньнік толькі на 8-я суткі, але жаданыне пачаць пісаць прыйшло раней, бо празь недахоп фізычнае актыўнасці шматлікія думкі праста запатрабавалі пераносіць іх на паперу. Тут, на Акрэсціна, звычайныя рэчы — бялотка папера для друкаркі, асадка з лягатыпам фірмы, дзе працуе твая дзяўчына, — набываюць асаблівую каптотунасць. Ну, ды няхай. Бадай, пачну.

Суткі першыя

Затрыманыя нейкае бесталковае. Пры большай абачлівасці мог бы ня сесыці. Калі нас з Пашам Серадзенкам прывезлі ў Цэнтральны РУУС, мы яшчэ больш за дзіве гадзіны нічога ня ведалі пра свой далейшы лёс, хаяцца і думаў пра арышт. Добра, што сябры прадугледзелі і прывезлі вады і сёй-той ежы. Так што галоднымі з Пашам не засталіся, а дзякуючы Андрусю Ігнатовічу, які прыцягнуў спальнік, мы ня зъмерзлі ў першую ноч. На Акрэсціна нас прывезлі ўвечары, недзе а 10-й. Як звычайна, пералічылі ўсе рэчы і закінулі ў сырную камэрну на першым паверсе. Паслья некалькіх просьбаў Пашу далі прыпаліць, і ён адну за адной выпаліў чатыры цыгареты, жартуючы пры гэтым, што сымяротная доза для чалавека — дзіве пачкі. Бліжэй да ночы аддалі спальнік. Трэба было спаць. Стомленыя дзённымі прыгодамі, мы захуталі ногі ў спальнік і заснулі. Сынчося мне суд справядлівы.

Сон

Сон быў вельмі падобны на судовыя працэсы над спадаром Лямкіным з фільма «Хачу ў турму». Судзьдзя пачціва тлумачыла мне мае правы на роднай мове і хвалявалася за мой кашаль, які і сапраўды зьявіўся недзе пад раніцю.

Уначы было чутно, як на вуліцы грымей салют.

МАЛЮНАК АЛЕСЯ КАЛІТЫ

Суткі другія

Пабудзілі нас недзе а шостай раніцы, мы прыбрали камэрну, потым пасьнедалі аўсянкай і крыху сагрэліся гарбатаю бяз цукру. Недзе а 10-й раніцы нас з рэчамі выклікалі на калідор. Зь дзяжунрага пакою выйшаў адзін з канваіраў і, убачыўшы нас, гучна крыкнуў:

— Жыве Беларусь?

— Жыве Вечна!!! — пачуў ён у адказ, усыміхнуўся, кінуў галавой і пачаў рабіць пераклічку ў адпаведнасці са сваімі записамі.

Паслья гэтага першых восем чалавек, у тым ліку мяні і Пашу, павялі ў самую вялікую «Хату» аўтазаку — адзел кузава памерам прыкладна мэтар на два, з вузкімі (20 см.) лавамі для сядзення.

Ад недахону паветра выратоўвалі

толькі адкрытыя люкі у кузаве ды дзъверы — краты. З Акрэсціна нас павезлі ў Цэнтральны РУУС, дзе, атрымаўшы тэлефоны, змаглі паслаць папрашайку *131* # сябрам.

Нас адасобілі ад агульнага натоўпу адміністратыўнікаў і пасадзілі ў РУУС-аўскі ізалятар, паведаміўшы, што на суд нас павязуць толькі пасля другой гадзіны дня. Гэтая навіна, шчыра кажучы, крыху засмуціла, бо на судзе нас чакалі сябры, паплечнікі, адвакат, журналісты. Паслья другой гадзіны нас вывелі з камэры і павезлі ў «сабачым» аддзяленні «РАФіка», за якім ехалі два спэцсуправаджальнікі на срэбнай «дзясятцы».

Па дарозе мы з Пашам разглядалі, як рабочыя дэмантуюць сцэну каля Столы, а побач дворнікі збіраюць пляшкі ад 19-

градуснага «эліксіру весялосыці». Ля будынку суду Цэнтральнага раёну, дзе раней месцыціўся ліквідаваны ўладай Беларускі гуманітарны ліцэй імя Коласа, нас чакалі сябры. РАФІК стаў пад пякучае сонца, і «сабачнік» хутка нагадаў, што зроблены з жалеза і пафарбаваны ў цёмна-зялёны колер. Адчуваньне, што цябе, як шпроту, зажыва смажаць у слоіку, асаблівага аптымізму не дадавала. Потым тэмпература паднялася да 40, стала не хапаць паветра і мы пачалі прасіць пераехаць у цень. Але канваір (які сядзеў наперадзе з адчыненымі дзвіжырамі) адмаўляўся: «Ну, я ж таксама сяджу ў машина». Давялося маляваць у акенцы паплечнікам лічбы «03». Хуткая прыехала недзе праз дваццаць хвілінай. І ў гэты момант мяне вывелі з «канваірскай лазні». Ну, добра, гэта стане справай для асабнага «разъбіральніцтва» ў нашай зусім не незалежнай прокуратуре, куды я адразу пасылья выхаду падам адпаведны скаргі.

Судзілішча

Судзілішча прынцыпова не адрознівалася ад таго, якое, на жаль, ведае беларускае дэмакратычнае грамадзтва. Аднак, даведаўшыся, што Пашу далі дзесяць сутак, я пасылья некалькіх маіх «няўдалых спробаў» зразумець пытаныні ад суддзі: «Імя, фамилия, отчество, место рождения», — заявіў хадайніцтва пра ўдзел у працэсе перакладчыка. Быў абвешчаны перапынак, падчас якога я меў «душэўную» размову з адным з суправаджальнікаў — спачатку няшчасны паскардзіўся, што праз нас ужо трэці дзень я можа патрапіць дадому, а потым пахваліўся, што ў ягоным падпірадкаваныні знаходзяцца сорак пяць участковых міліцыянтаў з Цэнтральнага раёну, з чым я яго і павіншаваў.

Перакладчык — задыханая жанчына — знайшоўся недзе праз хвілін сорак. Праўда, валодала яна добра толькі транслякай, і нам з адвакатам ды Любай Лунёвой пэрыядычна даводзілася падказваць ёй пераклад тых ці іншых словаў.

Судовы вырак — 15 сутак. Да такога «пакарання» я, у прынцыпе, і рыхтаваўся.

Калі вялі да РАФІКА, пасыпей папрасіць перадаць мне ўсю вопратку і Караткевіча. У спэцназаўца, што сведчыў супраць мяне і Паўла, на мабілцы зіграла песеньня: «Хоть нету ни кола и ни двора, чужие сапоги натерли ноги, работнику ножа и топора, романтикам с большой дороги». Напэўна, ён сам — вялікі рамантык.

На Акрэсьціна нас прывезлы ўначы. Спальнік мне не аддалі, але гэта асабліва

на сон не паўплывала. Надыходзіў трэці дзень.

Суткі трэція

Уваходжу ў звычайны акрэсьцінскі рымт.

6:00 Пад’ём, прыборка камэры — дзяжурны міліцыянт выдае табе вядро, швабру, анучу, шуфлік ды расьцярушаны венік.

8:00 Сыняданак:

Каша — 90% аўсянная сечка.

Жалезны кубак (алюмініевыя прыбрали пасылья падарунка Анатоля Лябедзкі Дзіку Чайні) несалодкай гарбаты.

Хлеб чорны — ¼ бохану і хлеб белы

Зъ дзяжурнага пакою
выйшаў канваір і, убачыўши
нас, гучна крыкнуў:
Жыве Беларусь!?

— 140 грамаў.

9:00 Ранішняя праверка. Дзяжурны міліцыянт абыходзіць камэры і запытвае ў цябе пытаныні і пажаданыні. З большага фармальна, бо мае пытаныні наконт дзесяцігадзіннай разъбежкі паміж сіняданкам і абедам, а таксама наконт салодкай гарбаты так і засталіся без адказу.

18:00 Абед:

Суп — звычайна расольнік альбо борщ сваім выглядам і на смак падобны да баланды.

Каша — звычайная аўсянная сечка аль-

бо панцак.

Катлета — альбо хлебна-мясная, альбо рыбная.

Хлеб — ¼ бохану чорнага.

Хлеб белы — 140 г.

Вячэра:

Каша — звычайна грэцкая

Гарбата — несалодкая.

21:00 Вячэрні абыход дзяжурнага. Трэба распісацца за заўтрашнія харчаваньне.

22:00 Фармальны адбой. Але мы з суседзямі па камэры яшчэ доўга размаўляем «пра жыццё».

Недзе а 10-й раніцы нас з Пашам вывелі на калідор і развязалі па розных камэрах на другім паверсе. Болей на тэрыторыі Акрэсьціна мы ня бачыліся.

Мяне перавялі ў 11 «хату».

Хата №11

Камэра №11, здаецца, самая-самая вялікая камэра ў Акрэсьціна. Дзіве сцэны (драўляныя насыціл, на якім сіляць арыштаваныя) на шэсцьці і дзесяцьчалавек, даволі (1 м) шырокі праход паміж імі, што дазваляе хадзіць туды-сюды. Вечарам а 7-й нас было дзевяць, а бліжэй да 23-й да нас закінулі яшчэ траіх чалавек: Антона, які штосьці сіцягнуў на працы і атрымаў пяць сутак; Кірыла — п'яны зьбіў сыметніцу. Яшчэ аднаго — Андрэя — зідала ўчастковаму маці. Ён зладзіў дома п'янку, папрыводзіў дзяўчат, за гэта і сеў на пяць сутак.

Сёння мне прынеслі першую перадачу — цёплыя рэчы і книгу Ўладзімера Арлова — «Сланы Ганібала».

Сябры сустракаюць Алеся Каліту на выхадзе з турмы.

15 сутак, ці Хата №22

Суткі чацьвертые

Удзень з адзінаццатай камэры мяне, Антона, Кірыла, Андрэя перакінулі ў 22-ю, што на 3-м паверсе. У ёй я і правёў усе адзінаццаць сутак. Там ужо быў адзін арыштаваны — Саша, мужчына гадоў пад сорак, затрыманы за банальную побытавую п'янку і асуджаны на 5 сутак.

«Хата №22» — разы ў чатыры меншая за №11 — прыкладна дванаццаць мэтраў квадратных. Прыйкладна 80% камэры займае сцэна на 6 чалавек (хата, паводле закона, на аднага арыштаванага павінна быць ня меней за чатыры мэтры квадратныя), астатнія 20% — прыбіральня і вузенькі (30 см) праход паміж сцэнай і сцяной. Недзе а 8-й вечара да нас закінулі вясімнаццацігадовага хлопца Арцёма. Але на выгляд яму было ня больш за шаснаццаць год. Свае пяць сутак ён атрымаў за тое, што скраў у бацькі бэнзін, каб пакатацца зь сябрамі на матцыкл.

Наnoch зъляпілі фішкі і кубікі, каб гуляць у так званую «мандавошку». Ноch прыйшла хутка, праўда Андрэй некалькі разоў падыходзіў да кармушкі (квадратныя дэзверцы ў дэзвярах, прадугледжаныя для падачы ежы) і праз шчыліну спрабаваў кагосыці выглядзець. За дэзверыму нікога не было.

Суткі пятая

Першыя палова дня прыйшла спакойна. Елі, спалі, чыталі, гулялі. Бліжэй да вечара начальнік размаўляў пра палітыку. Андрэй хадзіў па камэры, шукаючы ў сценах жучкі і відэакамэры.

Лежачы на сцэне, мы спрабавалі адшукать малюнкі на жоўтай тынкоўцы. Я разгледзеў мужчыну на асьле, а Антон убачыў жанчыну, што пасылізнулася на бананавай лупіне.

Андрэй заявіў, што знайшоў у сцяне адтуліну, дзе раней стаяў жучок, і што нават адчувае нейкія вібрацыі, бачыць інфрачырвоне выпраменяньне.

Аб 11-й мы леглі спаць, але праз некаторы час нечакана прачнуліся ад дзікага ляманту і сутаргай Андрэя — у яго здарыўся прыступ эпілепсіі. Мы сталі грукаць у дэзверы, каб паведаміць пра прыступ. Прэз хвілін дзесяць сутаргі ў Андрэя скончыліся. Хуткая прыехала толькі праз паўгадзіны. Андрэю зрабілі

Юлія Дарашкевіч

ўкол і прапанавалі паехаць у лякарню, але той адмовіўся. Нас папярэдзілі, што яшчэ некаторы час хлопец будзе сам на свой. І праўда, ён пачаў знаёміцца з намі, зъбіраўся некуды ісці, але, зразумеўшы, што дэзверы зачыненыя, стаў дашытвацца: «А чаму ў гэтым пакоі шпалеры жоўтая, а ня сіняя?» Чаму ўрач казала яму, што гэта спэцыяльны, ён жа, насамроч, у гасціх у сябра?

Сярод ночы Андрэй пачаў размаўляць усіх зь нейкім «Владимиrom Владимировічом» і, гледзячы праз краты, крычаць, што ад чырвонага съятла ў яго ба-

трывожная поч падарыла нам выдатны дзённы сон.

Суткі сёмыя

Паціху вызываюць суседзяў па камэры. Удзень атрымаў замоўленыя кодэксы — адміністратыўны і адміністратыўна-працэсуальны. А яшчэ — белую паперу, асадку, апошнія нумары «Нашай Нівы» і «Новага Часу». Пачаў наталіць смагу чытання.

Суткі восьмые

А 22-ой закінулі Сяргея, звонку акуратнага мужчыну, які падэбаштырый дома і атрымаў сем сутак. Палову дня спрабаваў дапрасіцца калідорную патэлефанаваць дадому. Безвынікова. Селі зь ім пісаць заяву на імя начальніка АСГР. Так, паводле працэсуальна-выканаўчага кодэксу, адміністратыўна арыштаванаму, па рагшэнні начальніка спэцыяльніка, могуць быць дазволеныя тэлефонныя размовы з аплатай з асабістых сродкаў затрыманага.

Напісаўшы, перадалі заяву на імя начальніка. Пасыля гэтага, Сяргея некалькі разоў вадзілі да нейкага чалавека ў цывільным, які распытваў, аб чым гэта ён хоча паразмаўляць па тэлефоне і чаму напісаў такую афіцыйную заяву. Сяргею так і не дазволілі патэлефанаваць, але і пісьмовую рэзалюцыю начальніка яму так і не прадставілі.

Суткі дзясятые

З раніцы адбыўся шмон.

Шмон — гэта працэдура, якая праводзіцца звычайна два разы на тыдзень. Усіх выводзяць з камэры, пасыля чаго два супрацоўнікі мацаюць вонратку і

Катлеты — так на Акрэсцыі называюць суткі, бо тут стабільна адзін раз на дзень выдаюць катлету.

Ляць вочы. Прэз некаторы час ён з крыкам: «Ну ўсё, я аддам яго вам!» — кінуўся з кулакамі на Арцёма, які спаў. Дзякуючы Богу, мы хутка зразагавалі і скруцілі Андрэя. Паклікалі калідорнага, але той пабаряўся вывесыці вар'ята.

Бліжэйшую гадзіну мы сачылі за Андрэем самі. Перыйядычна ў адказ на нейкі загад з вочкамі камэры ад толькі яму бачных сілаў ён пранізіў крычаў «Што?!» Ня спала ўсё Акрэсцыяна. Недзе а 5-й раніцы за ім прыехала хуткая, а мы яшчэ доўга не маглі заснуть, асэнсоўваючы, што на нашых вачах літаральна за суткі ў чалавека зъехаў дах.

Суткі шостыя

Дзень прайшоў незаўважаным, бо

даглядаюць яе з дапамогаю мэталашучкальніка. У гэты час яшчэ трэх супрацоўнікі капаюцца ў вашых рэчах, што ляжаць у камэрэ, і з ліхтарыкам праглядаюць усе пчыліны.

Падчас шмуну адзін з супрацоўнікаў запытаўся, навошта мне столькі паперы. «Скарті пісаць», — адказаў я. Зъдзіўлены, ён пазычыў мне посыпехаў.

Недзе пасля 12-й я стаў на батарэю і пачаў глядзець на мітусеньню салдатаў Белпалка (так называецца вайсковая частка ўнутраных войскаў, што за Акрэсьцінам). Раптам унізе пабачыў чалавека ў суквецце вятроўцы. Хтосьці знаёмы.

— Галіеў! — кінкуй я.

Чалавек спыніўся. Так, сапрауды гэта быў адвакат Аляксандар Галіеў. Ён абараняў мяне на судзілішчы. Аказалася, што адвакат прыходзіў да Пашы — сёньня яго павінныя вызваліць.

Аляксандар распавеў мне пра новыя справы, заведзеныя супраць Дашкевіча і Фінькевіча. І ён як раз спыняўся да іх, таму падрабязнасцей не паведаміў.

«Рэжым лютую. Засталося стварыць лягеры і высылаць нязгодных туды пачкамі», — падумаў я.

Пасля дзявох гадзін Сяргея перавялі ў другую камэру, а ў маю закінулі трох чалавек з 11-й камэрой.

Іван — былы марак — атрымаў сем сутак. Здала жонка за п'янку.

Юра — па п'яні скраў трэх жуйкі ў краме, за што атрымаў пяць сутак.

Андрэй — здаў участковому бацька. Усё за тое ж — за п'янку.

Андрэй падыходзіту му датэрмінова вызваліўся зь «Віцьбы», дзе бачыў Казуліна і гуляў у футбол са Скрабцом. Ён распавеў, як аднойчы ў камэру да асуджаных, што пасля аdboю глядзелі тэлевізар, зайшлі дзяжурныя і началі гнеўна распітвавацца, хто ім дазволіў гэтак парушаць рэжым. Пачуўшы ў адказ «Нам Казулін дазволіў!», разъярнуліся і моўкі выйшли з камеры.

Ад Андрэя мы даведаліся пра жыцьцё Валадаркі: пра тое, што прыкладна раз на два месяцы ім ладзілі «маскі шоў» — у камеру забягалі бамбізы ў камуфляжы і масках і на арыштаваных адпрацоўвалі ўдары дубінкамі. А яшчэ — пра систэму коннай перапісі, калі паміж карпусамі пускалі ніткі з распушчанага швэдра, па якім перацягвалі лісты. Такім чынам, паміж карпусамі і камэрамі вялася пастаянная перапіска. За яе адказвалі адмысловыя паштальёны — рассыльшчыкі. Іх працоўны час цягнуўся ад адбоя да пад’ёму. Днём жа яны спалі.

Суткі адзінаццатыя

Пасля сняданка мяне пабудзіла вур-

кательне голуба, што прыляцеў на падваконье нашай камэры. Я стаў на батарэю, шэрэга птушка зь цікавасцю пазіраваў на мяне. На пляцы Белпалка салдат на ЎРАле рабіў разворот. Праз пару хвілін да яго падышоў старэйшы па званні міліцыянэр. Далей адбылася размова наступнага зъвесту:

Старэйшы міліцыянэр (СМ) — Ну скажи мне солдат, что ты, ё.. твою мать, твориш?

Салдат Унутранай Службы (СУС) — Машину разворачиваю.

СМ — Какова х..я? Она ж бл... ть стояла, никого на... й не трогала.

СУС — Так мне ж прaporщик приказал.

СМ — А с тобой кто бл..ть разговаривает? Капітан!

СМ — Поставь е.. твою мать машину на место!

СУС — Есть! ...

Суткі дванаццатыя

Цэлы дзень прыколваліся з адміністрацыі. Андрэй намаляваў нашу камэру і дзяжурную, што стаіць у дзівярах.

Мне засталося дзыве катлеты. Катлеты — так на Акрэсьціна час ад часу называюць суткі, бо тут стабільна адзін раз на дзень выдаюць катлету.

Суткі трынаццатыя.

Дзень пісаў лісты палітвязням.

Суткі чатырнаццатыя.

Раніцай Івана павезлі на абследаванне на альлагалізм. У кабінэце ўрача яму задалі чатыры анкетныя пытанні, пасля чаго ён разам са съследчым пахаў назад у АСПР. Па дарозе съследчы паказала яму акт толькі што праведзенага абследавання, зь якога вынікала, што

Іван дзесяць год ужывае альлаголь запяямі і што ён «лжывій і изворотлівы». Той быў у роспачы. Мы вырашылі разам скласыці скаргу ў праکуратуру па факце паклёну. Гэта крыху ўзыняло яму настрой.

Нарэшце маё дванаццацідзённае патрабаванне адвесыці нас у душ дало свой плён, і мы гадзіну купаліся.

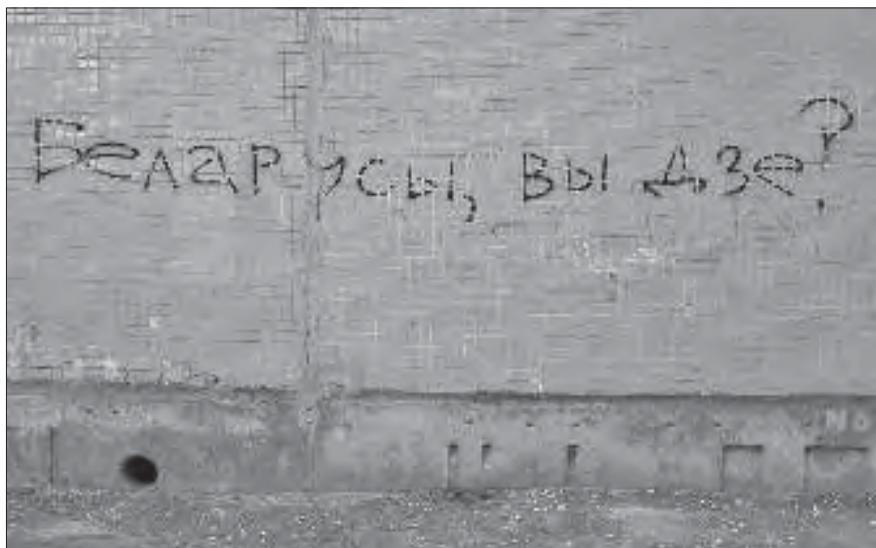
А 16-й да нас закінулі Фёдара — мужчыну год трыццаці пяці, бамжаватага выгляду. Фёдару далі дзесяць сутак за парушэнне арт. 17.1 (дробнае хуліганства). У суботу 14-га ён у падвале гастронома, што каля клубу «Садко» (раён Камароўскага рынку) знайшоў двух забітых, пра што і паведаміў прыблізітэты. На наступны дзень Фёдар даведаўся — яго шукае міліцыя. Тады ён сам патэлефанаваў у Савецкі РУУС, прыехалі міліцыянты, адvezылі яго ў аддзяленне. Пасля трохгадзіннага доўгту ў фармаце «Расказвай, хто забіваў?» склалі на яго пратакол і рапарты, быццам бы ён п'яны (на эксперытузу яго не вадзілі) лаяўся матам і правакаваў міліцыянтаў на бойку.

Распавеўшы нам гэту гісторыю, Фёдар заявіў: «Нават калі буду бачыць, як каго-небудзь забіваюць, чорта з два ў міліцыю паведамлю!»

Суткі пятнаццатыя

Лічу хвіліны да таго моманту, як апынуся на свабодзе.

А дзясятай мяне перавялі ў камеру на першым паверсе. Перавод наводзіў на трэй думкі: альбо вывезуць і ўкатаюць яшчэ сутак пятнаццаты, альбо вывезуць у іншы раён гораду — там і адпусцяць. Альбо проста выпусцяць на пару гадзін раней. Так і выйшла. На вуліцы стала невыносная сыякота. Сустрэць мяне прыйшло шмат сяброў. Дзякуюсі!

Не хапае словаў

Дапаможнік «Навучаньне дэмакраты ў паўсядзённасці» кампрамэтую беларускіх інтэлектуалаў. Піша Даніла Жукоўскі.

Няпроста вызначыць, колькі часу трывае ў Беларусі дыскусія пра тое, ці можна быць беларускім патрыётам (і шырэй — ці можна лічыць жыцьцё асобы ў Беларусі паўнавартасным), цалкам ізаляваўшыся ад беларускай культурнай глебы, не прызнаючы існаваныя нацыянальная культурнага канцэктру. У час перабудовы да гэтага дадалася яшчэ тэма: ці магчыма быць дэмакратам у Беларусі й адначасна адмаўляць усё беларускае. У постсавецкі час спаборнічалі два праекты дэмакратычнай будучыні Беларусі: беларусацэнтрычнага, калі нацыянальнае разъвіцьцё зьяўляецца прыярытэтам, і небеларусацэнтрычнага, калі першачарговым дэкларуеца свабоднае самавызначэнне кожнай асобы.

Там, дзе тэорыя захоўвае вонкавую прыстойнасць і ўласцівую навуцы ўзважанасць, паўсядзённая практика прапануе іншы раз узоры выключнай ляпідарнасці. Гэта, на погляд пэсыміста, дазваляе ўявіць, што прынясе перамога адпаведнай тэндэнцыі. Аптыміст жа бачыць тут толькі непрыгожы інтэлектуальныя звычкі колаў, зь якіх рэкррутуюцца аўтарскія калектывы.

Вось жа калектыў — у складзе В.Бабровіча, В.Чарнова, З.Антановіч, В.Ахрука, М.Кузняцова, Я.Чыкіна, У.Роўды, А.Вароненка, А.Шклярук, Д.Абраццова, І.Румянцава, О.Белавус — распрашаваў дапаможнік «Навучаньне дэмакраты ў паўсядзённасці» і выдаў яго пілотны варыянт пад рэдакцыяй В.Чарнова і В.Бабровіча ў горадзе Менску ў 2007 годзе. Дзівюхсотсторонкавая праца ўражвае аднак ня столькі тым, што па-беларуску ў ёй усяго некалькі старонак, — гэта ў пзўным асяродзьдзі, на жаль, стандарт і спосаб дэманстрацыі амбіцыяў. Уражвае, што Беларусь

праігнаравана цалкам, з усімі рэаліямі, гісторыяй, літаратурай, фальклёрам і асаблівасцямі побыту.

Літаратура ў бібліографіі ў прыгнітаючай большасці расейская, шматлікія цытаты з расейскіх клясыкаў істотна пераважаюць над думкамі мудрацоў іншых народаў, беларускія дзеячы і творцы не прадстаўлены ўвогуле, а тыя нешматлікія месцы, дзе слова «Беларусь» і «беларускі» ўжываюцца, ня ўтрымліваць анічога спэцыфічна беларускага. Зьяўляеца думка, што слова гэтыя, калі надарыцца шанец, плянавалася заступіць на «Расея» і «расейскі» ды прасунуцца на непараўнальна больш ёмісты і грашавіты расейскі рынак. Уласна кажучы, хай сабе — але навошта гэта ўсё ў Беларусі?

Недаўменыне гранічна абвастраеца падчас чытаньня спэнару кляснае гадзіны-диспарту «Што значыць быць патрыётам сёньня?» для 10—11 клясаў (ст. 132—135):

Тема патріотизма — ныне жгучая и большая тема для нашей страны, для русских людей...

Армия во все времена находилась в центре внимания российского общества...

Вывод: молодёжь ратует за возрождение Беларуси как сильной державы, а также за экономическую и финансовую стабилизацию в Беларуси. Таким образом, в своих стремлениях, ценностях и жизненных планах молодёжь очень близка к старшему поколению, и в этом смысле можно говорить о возрождении преемственности...

Нават афіцыйная пропаганда стаіць бліжэй да здаровага сэнсу: закранаочы тэму патрыятызму, старанна выкрэслівае непажаданыя беларускія сюжэты, але не спрабуе рабіць выгляд, быццам няма ані беларусаў, ані Беларусі.

Справядліва будзе назначыць (і тут

на дапамогу прыходзіць недаацэненая аўтарскім калектывам скарбніца беларускай рыторыкі), што ня ўсё толькі дрэннае спалучана са згаданым дапаможнікам. Ёсьць там нямала старонак, якія сапраўды, як той казаў, адностроўваюць пэўнага (хутчэй за ўсё, англо-саксонскага) кшталту разуменіне дэмакратыі. Іншая рэч, што нязначныя па памеры, але важкія выразна чужародныя для Беларусі фрагменты вызначаюць скіраванасць настолькі жорстка, што агульна правільныя, але безаблічныя тэксты ў якой заўгодна колькасці сітуацыю не выпраўляюць.

Што гэта: неахайнай кампіляцыя, каб адбіць грошы, ці маніфэстация пераемнасці паміж дашчэнту зрусіфікованаю сіядомасцю савецкага інтэлігента зь беларускай пратісю і розумам захопленага нэаімпэрскімі фантазіямі прадстаўніка расейскамоўных дэмакратаў, якому лёс наканаваў «нарадзіца, жыць і тварыць» у адміністрацыйнай ізаляцыі ад «белакаменнай»? Калі правільны першы адказ, дапаможнік кампрамэтую беларускіх інтэлектуалаў з гледзішча працоўнае этикі. Калі другі — сорамна за ўзровень культуры, які дазваляе, прысьвяціўшы шмат старонак разъвіцьцю ў маладых беларусаў талерантнасці, павагі да суседа, рацыянальнаму й адказнаму фармаванню перакананняў, адначасна ігнараваць усё, што робіць яго беларусам ды яшчэ й прапаноўваць выхаванцам сумнёўную ролю: «*А для возрождения Беларуси необходимо только трудиться. Много и благости».*

Каб яшчэ хто патлумачыў, чаму менавіта — «благостно»?

Нялёгка ўстрymацца ад спакусы разгорнутага абмеркавання «дапаможніка», але падаецца нявартым марнаваць

рэакцыі

публіцыстычны запал на падыходы, даю і неаднойчы ацэненія па заслугах. Іншая реч — пытаньне: якое месца стваральнікі гэткіх выданьняў займаюць у беларускім грамадстве, якія ўласцівія нашаму грамадству каштоўнасці ўвасабляюць вынікі іхняе дзейнасці.

Ключавым момантам мне падаеща, па-расейску кажучы, «бесстрастность» у выкананьні. Матэрыйл пададзены холадна і адстаронена. У якасці цытатаў і прыкладаў бярэцца тое, што бліжэй ляжыць — «падножны корм», выпрабаваны арсэнал савецкае педагогікі ды першыя-лепшыя цытаты з заходніх «дапаможнікаў

для тубыльцаў». Аніводная з канцэпцыяў, якім аўтары імкнуцца навучаць, не выглядае асэнсаванаю імі праз уласны досьвед.

Перад намі яскравы доказ уласцівай нашаму грамадству няўагі да ўсяго, што вышэй за чарку і скварку, пагарды да хаяці трошкі абстрактнага і складанага. Съведчаньне таго, што жорсткі жыцьцёвы прагматызм жыхароў Беларусі апошнія дзесяцігодзіньі настойліва эвалюцыянуе ў бок прымітывізму. Выпрацаваліся спэцыфічныя мэтады разумовай дзейнасці паводле чужой замовы, калі стымулам зьяўляюцца выключна гроши, а формаю працы — пагадзінная здача ўласных

мазгоў у арэнду з дазволам спонсарам круціць у гэтым працэсары якую заўгодна праграму пры поўнай эмацыйнай незаангажаванасці асобы.

А можа, гэта якраз і значыць: «трудиться благостно»? То бок не абцяжарваючы душы, захоўваючы спакой ва ўтульным логвішчы свайго эга? З гледзішча працоўнае мабільнасці, зручна — лёгка пераходзіць ад аднаго праекту да іншага. Існуе толькі адна небясьпека: калі раптам захочацца нешта сказаць сваё, можа выявіцца, што здольнасць гэткай страчана назаўсёды. Проста ня будзе ўласных словаў.

Горадня

Акцыі круцяць, людзей абкручуваюць

На Захадзе акцыі купляюць не дзеля дывідэндаў, а дзеля магчымасці ў любы час з выгадай перапрадаць. Піша Руслан Равяка.

Корпаўся колькі дзён таму ў шафе й неспадзянава выцягнуў картку з чырвоною «Пагоняю». Чэкі «Маёмысьць», празваныя ў народзе на расейскі капыл «ваўчары». Калі цяперака запытаца ў народу пра ту ю прыватызацыю, дык пачуеш нараканыні, што падманулі народ...

Першы раз дзяржава нешта аддала простаму чалавесу за так. Але прости чалавек, не навучаны карыстацца капіталістычнымі прыладамі, прадаў тыя чэкі ці ў найлепшым выпадку ўклаў у інвестыцыйны фонд. Ня будзем чапаць сумны лёс фондаў. Прыйгледзімся да спадзянаваньня простага чалавека. Амаль кожны адпечатку чакаў шалёных грошай-дывідэндаў.

Неяк пачуў тэлефанаваньне на радыё Свабода. Стары скардзіўся, што ўклаў свае чэкі ў акцыі нейкага прадпрыемства. Тое праў пяць год налічыла дывідэнды — ня хопіць і на аўтобусны талён. Вось якія махляры, ліха іх

матары...

Як высыветлілася, за мяжою ведаюць адзін сакрэт! Ніхто не купляе акцыі дзеля дывідэндаў! Акцыі купляюцца дзеля акцый. Якія можна заўжды прадаць. Чалавек плянует, што кошт іх праз пэўную колькасць год уздымецца і можна будзе выгадна іх прадаць, напрыклад, дзеля аплаты адукациі дзяцей.

Кошт акцый складаецца з кошту прадпрыемства. А прадпрыемства вартае нагэтулькі, наколькі вартае яе абсталіваньне, машыны і прылады. Агульны кошт прадпрыемства дзеліцца на колькасць акцый, і мы даведаемся рэальную цену адной акцыі. Калі зношанасць наших заводаў большая за 70%, пра што гаварыць...

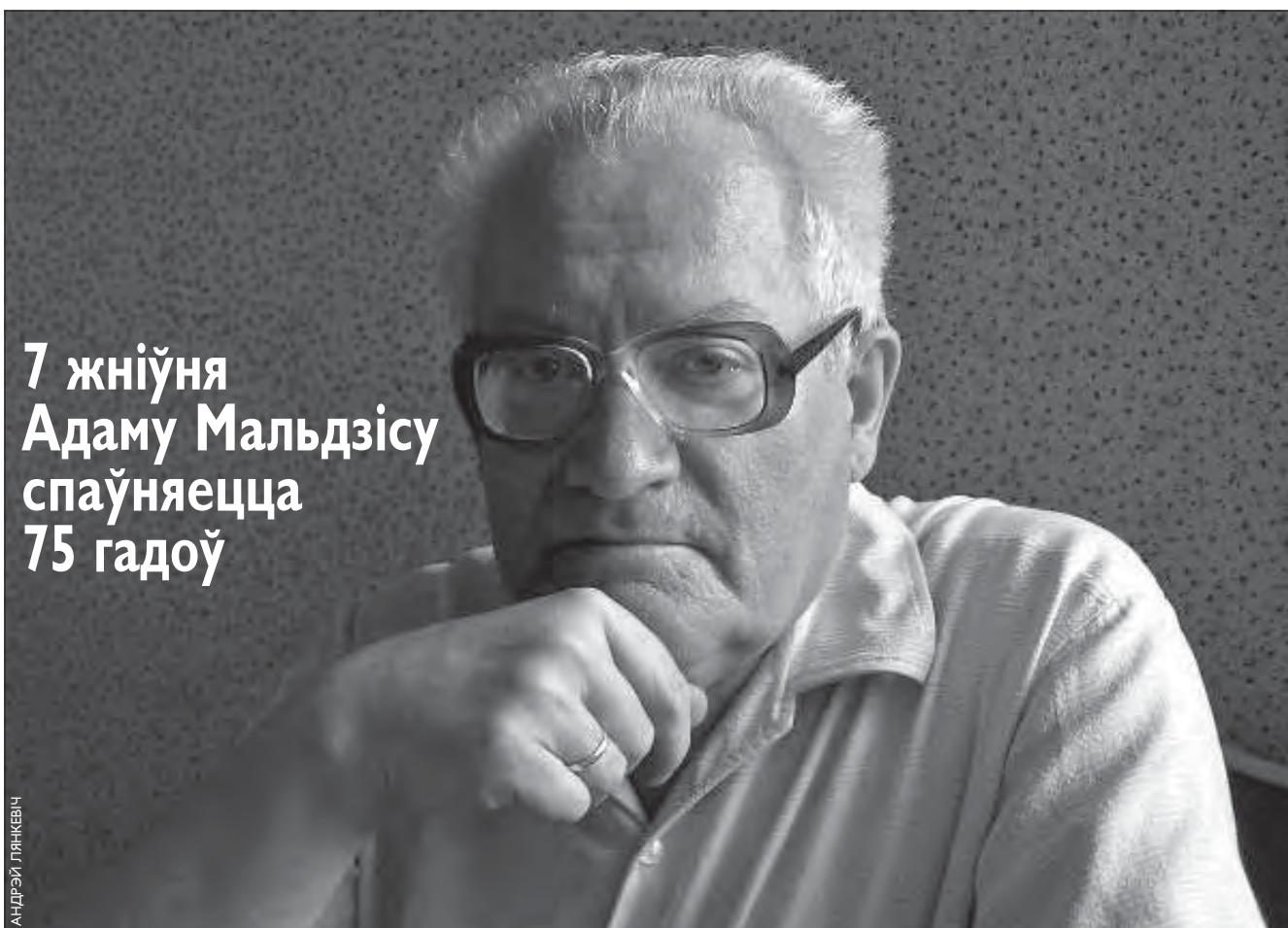
Штогод на сходы збораюцца акцыянэры прадпрыемства і вырашаюць, што рабіць з прыбыткам (калі ён наагул ёсьць). Можна цалкам аддаць на выплату дывідэндаў. Пра гэта марыць большасць шараговых уласнікаў

акций у нашай краіне. Але магчыма таксама й выдаткаваць тыя сродкі на вытворчыя патрэбы — набыццё новага абсталяваньня. Тады грошай гатоўкаю просты акцыянэр не атрымае зусім, затое ўзрасце вартасць ягоных акций, бо ўзрасце кошт самога прадпрыемства, а новыя тэхналёгіі дазволяць зарабіць яшчэ большы прыбытак.

Вартасць акцыі — гэта добра, але ня ў нашай краіне. Дзяржава тут апякуецца ўсімі намі, каб ніхто бронь Божа не падмануў. Таму ў нас нямашака паўнавартаснага рынку каштоўных папераў. Тыя акцыі вельмі цяжка некаму прадаць. Дый прадпрыемствы, што маюць добры прыбытак і пэрспэктывы, чамусьці сваіх акцыяў любому не прадаюць.

А на большасці астатніх заводаў дзяржава трymае 70—99% акций, і астатнім трymальнікам на тыя сходы няма чаго хадзіць, бо ўсё ўжо вырашана наверсе.

Баранавічы

7 жніўня Адаму Мальдзісу спаўняеца 75 гадоў

АНДРЭЙ ПЛЯНКЕВІЧ

Эўропа пра мірны атам

Беларускім дзяржаўнымі СМІ ідэя будаўніцтва атамнай электрастанцыі падаеца як ужо ўхваленая ўсенародна. Рапартуецца: ідзе праца па стварэнні органа, які будзе адказваць за бяспеку атамнай электрастанцыі — як таго патрабуе МАГАТЭ, падбіраеца пляцоўка для будоўлі...

Тым на менш, стаўленне беларусаў да мірнага атама, хутчэй, скептычнае. Гэта пачвярдждае альгантыйне, праведзеное ў рамках міжнароднага дасьледніцкага праекту «Эўразійскі манітор» беларускай Либаратарыяй аксіяметрычных дасьледаванняў «Новак». Вынікі такіх, што толькі 32% рэспандэнтаў выказалі сваю падтрымку выкарыстанню ядзернай энергіі як аднаму спосабу забесьпячэння Беларусі электранергіі, у той час як 53% альгантых адказалі «не ўхваляю». Хаця грамадзкая думка па гэтым пытанні яшчэ не канчаткова сформаваная, паколькі грамадству па-просту не праланоўвалі

ўсур'ёз задумацца, ці сапраўды нам патрэбная АЭС?

ЭЗ: стаўленыне да атама

Мірны атам і ў Эўропе ня мае адзначанай ацэнкі. У кожнай Еўрапейскай краіне стаўленыне да выкарыстання ядзернай энергіі эвалюцыянуе па-свойму.

Напрыклад, Бэльгія і Нямеччына ад самага пачатку гатовыя былі інвеставаць у атамную галіну, але затым інвестыцыі начали скарачацца і наагул спыніліся — гэтаму спрыяла катастрофа на Чарнобыльскай АЭС. У 1986 і наступных гадах многія ёўрапейскія дзяржавы пайшли на тое, каб цалкам адмовіцца ад атамнай энергетыкі.

Пры гэтым Францыя здолела пераканаць грамадзян, што ядзерная энергетыка бяспечная, і працягвае разъвіваць гэтую галіну.

Еўрапейская Камісія, якая прадстаўляе ўсе 27 дзяржаваў-чальцоў Еўрапейскага Звязу, знаходзіцца ў даволі складанай сітуацыі. Яна, з аднаго боку, павінна пачуць галасы тых, хто жадае адмовіцца ад выкарыстання ядзернай энергіі, з другога боку — галасы тых, хто лічыць, што ядзерная энергія неабходная для далейшага разьвіцця.

Адзін з аспектаў, які выклікае занепакоенасць ёўрапейцаў — доўгатэрміновае захоўванне ядзерных адкідаў. Вельмі цяжка патлумачыць грамадзкасці, як ядзерныя адкіды могуць захоўвацца сотні і тысячы гадоў.

З другога боку, да занепакоенасці экалёгій дадаецца проблематыка парніковага эфекту, а ёўрапейцы шукаюць шляхі вытворчасці энергіі бяспекі парніковых газаў. Тому грамадзкая думка і парламэнты ў некаторых краінах Эўропе вёлушчы ўжо лічаць, што ядзерная энергія магла бы быць адказам на выклік парніковага эфекту.

У дакументах, якія Еўрапейская

Камісія адрасавала сваім партнёрам па праектах у галіне атамнай энергетыкі на працягу апошніх пяці гадоў, у асноўным казалася пра аспекты на дзеянасці АЭС. Але нядайна ў сыпіс прывярштыту Эўракамісіі вярнулася вытворчасць ядзернай энергіі.

Даведка: Атам на мяжы

Галоўная ідэя Эўразвязу адносна атому застасцца нязменнай: ён павінен быць бяспечным. У 90-я гады Эўразвяз ініцыяваў праграммы, накіраваныя на аказанне дапамогі краінам Цэнтральнай і Ўсходняй Эўропы і новым незалежным дзяржавам (ННД, на канцы датам у ЭЗ) у гарантаванай бяспекі іх рэактараў — Фарэ і Tacis. Аднак, нягледзячы на тое, што праграммы ў галіне ядзернай бяспекі адыгрываюць важную ролю ў Цэнтральнай і Ўсходняй Эўропе, шэраг проблемаў усё адно застасцца. І звязаныя яны найпершым фінансавымі цяжкасцямі. З 66 рэактараў савецкага тыпу 21 знаходзіцца ў Цэнтральнай Эўропе, 45 у новых незалежных дзяржавах. З гэтай колькасцю 35 рэактараў (13 у Цэнтральнай Эўропе і 22 у ННД) патрабуюць сур'ёзной мадэрнізацыі. І іх бяспека вымагае вялізных капіталаў-ладання.

Дадзеная публікацыя падрыхтаваная пры спрыяльні Эўразвязу і не абавязкова адлюстроўвае афіцыйны пункт гледжання ЭЗ.
Па дадатковую інфармацыю звязтайтеся на сайт www.delblr.ec.europa.eu

аб усім патроху

Барысаўскі маньяк атрымаў 25 гадоў

Калегія па крымінальных спраўах Менскага абласнога суду прызнала 24-гадовага жыхара Барысава вінаватым у замаху на забойства дзяўюю дзяўчат, а таксама ў зьбіванні і згвалтаванні 11-гадовай дзяўчынкі. Абвінавачаны прыгавораны да 24 гадоў і 10 месяцаў турмы. На думку псыхіятараў, прычынай вычварэння ў псыхіцы гэтага чалавека маглі быць крыва́ды на сястру, перанесенны ў маленстве.

Смолава – расчараваньне «Новай хвалі»

У Юрмале (Латвія) завяршыўся поп-фэстываль «Новая хвала». Пераможцай стала Натальля Гардзіенка (Малдова). Другое і трэцяе месца падзялілі ўкраінскі дует з опэрнымі галасамі «Барсэлёна» і латыш Эргліс. На думку латыскай прэсы, беларуска Паліна Смолава стала расчараваньнем фэсту. Беларуска падзяліла пятасноштае месцы з казаскай групай Rin'Go. Прэса асабліва пацяшалася, калі на просьбу вядоўцы назваць трэй адметнасці Беларусі, съпявачка ўспомніла толькі адну: прэзыдэнта.

АНДРЭЙ ПЯТЕВІЧ

У Шклове помнік агурку

28 ліпеня ў горадзе прайшло свята Агурка — другі год запар. У часе свята калі Дому культуры адкрылі помнік Агурку — гэта мужычок з кошыкам агуркоў. Вырабіў яго магілёўскі скульптар Андрэй Вераб’ёў і называў Агуродцам. У наступным годзе зьявіцца і гімн Агурку.

ГАЗЕТА.UZ
грузавік працягваў рухацца на дысках. І такі пераехаў мяжу. Знайшлі яго на расейскім баку ў Красненскім раёне. Вадзіцель зьбег. А ў КамАЗе знайшлі кантрабанду — 15 тон мэталалому.

11-ы «Кубак Свабоды» па футболе

28 ліпеня ў парку Чалюскінцаў у Менску прайшоў 11-ы «Кубак Свабоды» памяці палітыка Генадзя Карпенкі. Турнір традыцыйна прымеркаваны да дня прыняцця Дэклярацыі аб дзяржаўным суверэнітэце. Удзел узялі шэсць камандаў — зборныя Аб’яднанай грамадзянскай партыі, Партыі камуністаў, Партыі БНФ, Грамады, журналістаў, а таксама дэмакратычных сілаў Дзяржынскага раёну. Мінулыя чатыры гады перамагала зборная журналістаў. Сёлета наймацнейшаю стала каманда БНФ.

Чарговы пракол АНТ

У вечаровай праграме «Наши новости» ў суботу 28 ліпеня быў паказаны рэпартаж пра сплаў па рацэ Нёман лодкі, якую пабудавалі рабочыя гуты

«Нёман» зь Бярозаўкі. У ім расейскага падарожніка Юр’я Сянкевіча журналісты зблытаўлі з польскім пісьменьнікам Генрыкам Сянкевічам. Дый яшчэ напісалі: Сінькевіч. Памылка на сайце стаяла ўесь наступны дзень. Перад тым АНТ памылкова зблытаў вынік гульні БАТЭ ў Эўракубку.

95-гадовая бабуля стала папулярным блогерам

Марыя Лопэс з Муксі, гарадка на паўночным заходзе Гішпаніі, стала самым папулярным у сваёй краіне блогерам. Блог — гэта адкрыты для ўсіх дзёньнік, які чалавек вядзе ў інтэрнэце. «Сябры па сеці! Сённяня мне споўнілася 95 гадоў. У мяне дзень народзінаў, і мой унук-скнара падарыў мне блог». Гэтымі словамі ў сінезні 2006 г. пачалася гісторыя неймавернага посьпеху. Тэмы, што падымае сэнсёра Лопэс, розныя. Уражаныя маладосці, успаміны пра грамадзянскую вайну, сёньняшняя Гішпанія, палітыка.

Рэканструкцыя аўтавакзалу

У сувязі з рэканструкцыяй Цэнтральнага аўтавакзalu з 1 жніўня змяніліся пункты адпраўлення прыгарадных аўтобусаў са сталіцы. Змены пазначаныя на інфармацыйных шыльдах аўтавакзalu, паведамляе пра іх і даведка 104.

АГ, ЗП;
Радыё «Рацыя»,
«Звязда»,
newsru.com

Нэасталінскае кіно

«Лінія Сталіна», фальшаваньне Курапатаў. Такая палітыка. Зъявілася ў нэасталінскім кіно. «Бацькі нарадаў» у ім німа, затое ёсьць НКВД і «савецкая дзяржаўнасць». Карціна **«Вам заданыне»** 2004 году паводле аднайменнага твору сэнтара Чаргінца зъяўляецца ўзорным нэасталінскім фільмам. Добры чэкіст змагаецца з панамі пе-рад вайной і з панамі-бандытамі паслья вайны. Фільм Бяржыцкага бяздарны да геніяльнасці і настолькі кепскі, што ўзначальвае ганаровыя сцісы трэш-афіцыёзу.

Але, нягледзячы на масцікі і глядацікі правал «чаргіндоўская» стужкі, за ёй пайшлі настойлівія працягі. Карціна **«Глыбокая пльынь»** (2005) Маргарыты Касымавай, пастаўленая па аддаленых матывах шамякінскіх твораў, распавядае пра партызанку ў акупаванасці Беларусі. Румянцыя партызаны ахоўваюць падпольны аэрадром. Характараў німа, а самай ачала-вечанай у фільме выглядае вайсковая статыстыка.

Дэбютны фільм Пятра Крывастаненкі **«Яшчэ пра вайну»** 2004 году — пазначаны як пасъляваенна мэлядрама. Але галоўнае ў фільме — не чалавечыя пачуцьці (адсутныя), а чысьценькая вайсковыя шынялі і насталыгія па сталінскім 50-ым — засынтым на сучасны «Кодак».

2 ліпеня ў сталічным кінатэатры «Масква» адбылася сарніцавая прэм'ера чарговай рэтрасталінскай стужкі.

Расейска-беларускі фільм Алы Крыніцынай **«Радзіма альбо смерць»** паразытуе на тыповых тэмах «Беларусьфільму»: вайна й дзеці. Немцы стварылі лягер для дзетак-ды-вэрсантаў. Сіротаў закідаваюць у савецкі тыл, каб падрываюць цягнікі (!). Але на варожую тэрыторыю закідаваецца атрад зухаватай чэкісткі. Праворубаваныя дзеткі далуча-

ца да НКВДоўцаў...

Акторы граюць як гістэрычныя малпы, чэкістка-герайні ходзіць па акупаванай тэрыторыі з наганам і ў форме (!), вясковы інтэлігент пнецца з кніжкамі ў лес, каб даць пачытаць партызанам «Радзіму альбо смерць». Гэта не пародыя — усё абсалютна сур'ёзна.

Галоўная чэкістка (блізкая сваячка садысткі з трэшу «Ільза — ваўчыца СС») рас-

стрэльвае бязьвіннага чалавека, каб завэрбаваць ягонага брата, і заходзіцца крыкам, калі чуе пра сталінскія рэпрэсіі. (Наган і куля ў чужой галаве — гэта добра.)

На гэту залімітную лухту авалязкова павядуць беларускіх школьнікаў, каб яны вучыліся сталінскаму гуманізму.

Беларусь была толькі палігонам — рэстаўрацыя сталіншчыны цяпер распачалаася ў

Расеі. Расейскае «патрыятычнае» кіно не настолькі бяздарнае, як нэасталінскае беларускае: болей грошай, лепшыя акторы, больш вытанчаны сцэнар — і атрута сталінізму танчэйшая.

Па канале НТВ запускаюць сэрыял пра асабістасць Сталіна, дзе зь цеплынёй гаворыцца пра «бацьку нарадаў»

У расейскай карціне Аляксея Піманава **«Тры дні ў Адэсе»** (2007) патаемны НКВДыст адпраўляеца ў пасъляваенную Адэсу, каб зынічыць небясьцечную банду. У карціне будуць амуры, бязладная страляніна й сто-

АНДРЭЙ ЛЯНКЕВІЧ

млени тэлевізійны шоўмэн Леанід Якубовіч. Але галоўнае — бесканфліктна-гламурная карцінка з саладжава-стальевай інтэнсіцай: «Зыншчыць усіх, без суду й съледзва». І татуірука-кляймо — «Съмерц Гітлеру ад Сталіна» — каб запомнілі, хто найгалоўнейшы.

Нягледзачы на «карцінку», стужка Піманава — гэта **кенскі фільм**. І гэта першая прыкмета неасталінскага кіно. Вылізаная карцінка, «прыгожаньская» бесканфліктнасць, няма «дакумэнту», штурпастыці эпохі — усе румянія, сътыя і здаровыя. Гэта трэш-афіцыёз, трэш-гламур.

Гээфілія — ключавая прыкмета неасталінскага кіно. НКВД-цы — выключна становічыя пэрсанажы.

Трэцяя рыса рэтрасталінскага кіно ні ў якім разе не была бы ўхваленая «гензіаліс-мусам». Магчыма, ён бы загадаў расстраляць рэжысёраў за падобная вольнасці. Але што зробіш — трэба ўлічваць сучасныя павевы, прыцігваць маладую аўдыторию. **Шынельная эротыка** — яшчэ адна прыкмета рэтрасталінізму.

Па-за канкурэнцыяй тут беларуская стужка «Яшчэ пра вайну». Мэдсясьцёркі доўга паразацца ў лазні і бегаюць аголеныя па сцене. Юрлівія вочы афішэрой... А спрэне, калі геранія ў шынелі эратычна хрыпіць і лашчыцца да свайго мужа — пазайдросыцілі бусе трэшмэйкеры.

Надзвычай паказальнай расейскай карціні **«Май»** (ішла ў менскіх кінатэатрах). Стужка Марата Рафікава і Ільлі Рубінштэйна пазначаеца як «патрыятычная казка» і датаваная 2007 годам. Герой гэтае казкі — баец Чачэнскай вайны, які едзе ў Москву за наўбранцамі. Ён выконвае заданьне, п'е з аднапалчанамі (цяпер патрыятычнымі сутэнэрамі) і сустракае сваё кахранье — пяпчотную прастытуцьку. Клясычная стужка «Баляд да пра жаўнера», якая была знакам адлігі, тут перакручана на эратычныя капылы.

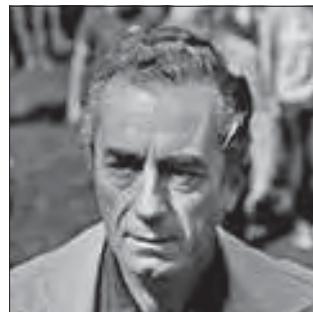
Беднае, беднае кіно!...

Андрэй Расінскі

Чаму вакол столькі зла?

Дзіўныя бываюць супадзеньні: 30 ліпеня, у адзін дзень, з жыцьця пайшлі два найвялікшыя рэжысёры сучаснасці. 94-гадовы італьянец Мікеянджэла Антаніёні і 89-гадовы швед Інгмар Бэрґман.

З іхнімі імёнамі звязаная Вялікая эпоха аўтарскага кінематографу. Яе росквіт прыпаў на 1960-я гады.

Майстар формы

Мікеянджэла Антаніёні нарадзіўся 29 верасня 1912 году ў горадзе Фэрара, які мае вялікія культурныя традыцыі. Скончыў вітгайшую школу эканомікі й гандлю ў Балёны. Навучаўся ў Рымскім эксперыментальнym кінацэнтры. Распачынаў як кінакрытык: друкаваўся як у фашыстскім часопісе «Чынэм», так і ў падпольнай «Італья Лібера». Быў асистэнтам Марселя Карнэ на здымках «Вячэрніх наведвальнікаў», напісаў аналітычны артыкул «Марсель Карнэ — парыжанін». Быў саўтарам спрэнароў фільмаў «Плёт вяртаецца» Раберта Раселіні, «Трагічнае паляванье» Дэ Сантыса, «Белы шайх» Фэліні. Дэбютаваў кароткамэтражнай дакументальнай стужкай **«Людзі з ракі По»** (1943—1947).

Апошняя ж карціна Антаніёні — кароткамэтражная наўвяля ў зборніку **«Эрас»** (2004). У 1995 годзе, ужо спаралізаваны, ён зняў зь Вімам Вэндэрсам фільм **«За аблокамі»**.

Па словам Антаніёні, ён вырашыў стаць рэжысёрам у вар'ятні, дзе ўпершыню вазірнуў у аб'ектыў, каб здымамі факультэт літаратуры і мастацтва Стакгольмскага ўніверситету. Працаўшы рэжысёрам у правінцыйных тэатрах.

Майстар вытанчанай кінематографічнай формы — савецкія крытыкі лаялі яго за

«мадэрнізм» — быў таксама вынаходнікам неарэалізму (**«Людзі з ракі По»**).

Фільм **«Прыгода»** (1960) выклікаў скандал на Канскім фэсьце. Каб паказаць чалавече адчужэньне, рэжысёр наўмысна парушыў сюжэтную лёгіку.

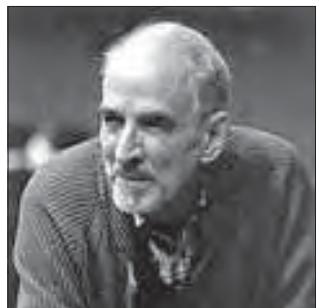
«Ноч» (1961), **«Зап’меніне»** (1962) і **«Чырвоная пустыня»** (1964) — знакамітая драмы «разъяднанасці», якія перагукаюцца з **«Маўчанінем»** і **«Пэрсонаю»** Бэрґмана.

Самая неверагодная экспрымэнт з колерамі рабіць Антаніёні ў «Чырвонай пустыні». Адна з найскладанейшых працаў з гукам — **«Прафесія: рэпартэр»** (1975). Антаніёні працаўшы і з **«Пінк Флойд»**, **«Забрыскі Пойнт»**, 1970.

Самая папулярная карціна Антаніёні — **«Фотапавелічынне»** (1966) паводле апавядання Хулія Картасара **«Сылоні д’ябла»**.

Фільмы Антаніёні — запавленыя краявіды душы, якія пакутуе ад самоты і пустаты.

Сёння так не здымает ніхто.

Знаўца чалавека

Інгмар Бэрґман нарадзіўся 14 ліпеня 1918 году ва ўніверситетскай Упсале, у сям’і пастара. У 1944 годзе завершыў факультэт літаратуры і мастацтва Стакгольмскага ўніверситету. Працаўшы рэжысёрам у правінцыйных тэатрах.

З канца 60-х гадоў ставіць

спектаклі на сцэне Каралеўскага тэатру, быў ягоным дырэктарам. Працу ў кіно распачаў спрэнарыстам. У 1946 годзе — рэжысёрскі дэбют (**«Крызіс»**).

Апошнія гады пражыў са мотнікам на высьпе Фаро.

Сказаць, што сышоў Вялікі рэжысёр, які зымяную сусветны кінематограф, значыць не сказаць анічога.

У фільмах гэтага швэда людзі з розных куткоў съвету пазнавалі сябе й адкрывалі схаваныя таямніцы сваёй душы.

Адкуль такое веданье чала-века?

Сын пастара Інгмар запытваўся, як старазапаветны Іеў: «Чаму вакол столькі зла? Дзе Божая міласэрнасць? Дзе — адказ Господа?» І гэту размову ўнё вёў сродкамі кіnamовы.

Рыцар спавядаемца Сымоні ў сваім бязъвер’і (**«Сёмая пячатка»**, 1957), стары адчувае цяжар уласных грахоў і сынців уласнае пахаваньне (**«Сунічная паляна»**, 1957), дзъююх сясьцёр лучыць няяўсіць і маўчаныне Бога ў іхным сэрцы (**«Маўчаніне»**, 1963). У карцінах Бэрґмана атэісты моляцца за вернікаў (**«Прычасыце»**, 1963), любоў і няяўсіць сипляюцца (**«Шэнты ў крикі»**, 1971).

А ў **«Фані і Аляксандар»** (1982) рэжысёр спусціцца ў маленства...

Швэдзкі творца перажыў антыбэрґманаўскую паўстаньне маладых рэжысёраў-суічынінкаў, якія абвінавачвалі аўтара ў мэтафізичнасці, мізантропіі і элітарнасці. Але сам Інгмар Бэрґман на пасадзе дырэктара **«Драматэна»** — Каралеўскага драматычнага тэатру — кардынальна зынізуць цэны на квіткі і скараціў працягласць спектакляў да 1,5 гадзін — каб зрабіць мастацтва агульнаадступным.

Андрэй Расінскі

Як разьвіць лідэрскія здольнасці

Лідэр — гэта той, хто здольны натхняць іншых аптымізмам. А аптымізм — гэта не прыроджаная якасьць, а звычка, якая паддаецца трэніроўцы.

Для чаго варта разьвіваць лідэрскія здольнасці?

Ператварэнне ў лідэра — гэта захапляльная праца. «Хоць шмат у чым мы зьяўляемся выдатнымі спэцыялістамі, пра сябе мы ведаем надта мала. Варта адказаваць сабе на пытаныне, кім мы ёсць і чаго мы хочам. Дзякуючы гэтаму дарослыя чалавек можа прыкметіць, што ў сабе трэба разьвіваць. Ён ня будзе баяцца разважаць над тым, як ён паводзіць сябе з людзьмі і дзейнічае пры вырашэніні задачаў. У яго хопіць адваті працаўца над тым, у чым ён недасканалы», — сцьвярджае псыхолаг Марыля Пэлёўска.

Трэніроўка аптымізму

З чаго пачаць? Псыхолаг Альжбета Солтыс мяркуе, што з трэніроўкі аптымізму. З таго, як мы інтэрпрэтуюм тое, што здаряеца з намі ў жыцці.

«Мы ўсе функцыянуем, выкарыстоўваючы г.зв. пазнавальная схемы. Калі звязтаем увагу толькі на нэгатыўны досьвед і не актыўзуем пазытыўнага, дык прыводзім такім чынам у рух схему «з намі можа здарыцца толькі нешта благое». Тады мы пачынаем змрочна ўспрымаць съвет, нам бракуе веры ва ўласныя сілы. Тым часам адмоўны досьвед часта падказвае нам, што неабходна зъмяніцца ва ўласных паводзінах. Аднак, каб даць сабе з гэ-

тым рады, трэба абапірацца на тое, што ў нас ужо моцнае. Калі нехта на працы звязрнуў увагу на тое, што Вы, напрыклад, дрэнна падрыхтавалі даклад, дык прымеце гэтую звойвагу і ўзгадайце пра тое, што Вы рабіце добра. Тады замест таго, каб шкадаваць сябе і злаўца, Вы зможаце напісаць лепшы даклад», — кажа Альжбета Солтыс.

Прыклад: Вам 40 і вы заўчна вучыцца ва ўніверсітэце. Якраз мінула першая сесія. Вынікамі яе Вы не задаволеныя і думаеце пра тое, што будзе далей. Памылковы падыход: у мяне жахлівия адзнакі, давялося пераздаваць іспыт. Я ні на што ня здольны дурань (дурніца). Няма ў мяне шанцаў канкураваць з гэтымі

смаркачамі-аднакурснікамі. Нават калі і сконччу вучобу, хто возьме на працу 40-гадовага? Падыход слушны: ну так, гэтая сесія прайшла ў мяне ня надта добра. Гэта былі мае першыя іспыты пасля такога доўгага перапынку. Шкада. Але ж учора мне ўдалося адрамантаваць машыну і вывучыць некалькі складаных выразаў па-ангельску, ну і яшчэ Зоя сказала, што ёй са мной выдатна працуеца. Трэба падумашь, як рыхтавацца да іспытаў. Паназіраю за гэтымі маладымі, чаму ў іх гэтак добра выходзіць. Падумаю над тым, што б зъмяніць у сваім способе навучанья.

Важна: Гаворка не ідзе тут пра тое, каб унушаць сабе несапраўдны посыпе-

хі. Ані пра беспадстаўнае ўхваленне ўласнай асобы. Трэба знайсці належныя прапорцы паміж спакойным стаўленнем да жыцця і мардаваннем сябе ўласнымі няўдачамі. «Узгадванье пра посьпехі мусіць абавірацца на тое, што насамрэч здарылася, а не на выдуманыя сітуацыі», — падкрэслівае Альжбета Солтыс.

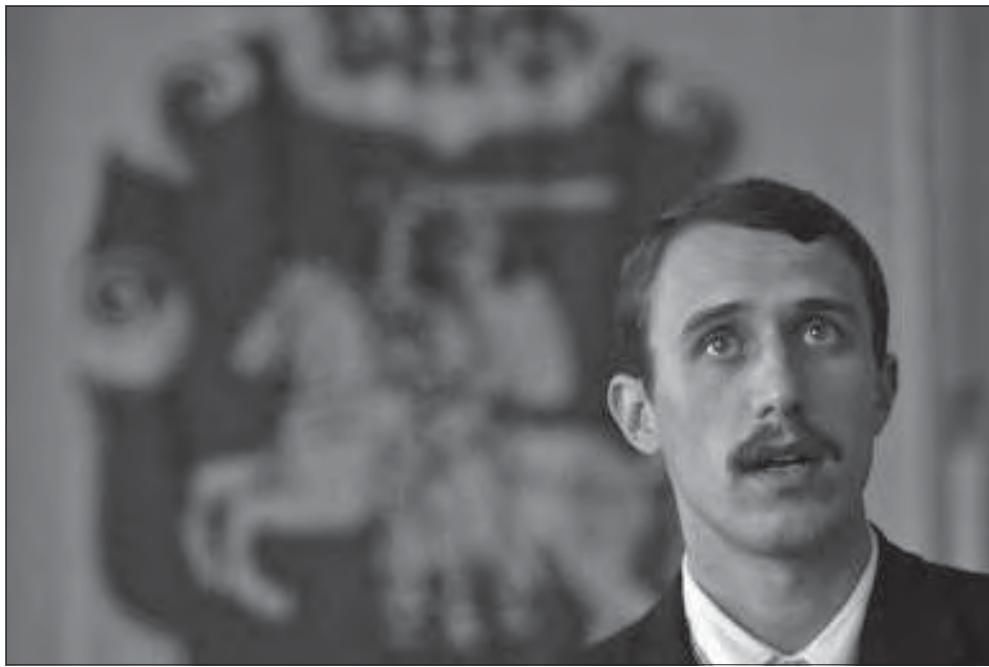
«З майго досьведу вынікае, што ўжо пасля двух, трох месяцаў штодзённых трэніровак людзі зъмяніяюцца непазнавальна. Яны пачынаюць верыць у сябе», — кажа псыхолаг.

Выпрацоўка лідэрскіх рысаў

Колькі такіх рысаў? Каб стаць добрым лідэрам, неабходна навучыцца шмат якім уменням. Іх клясыфікацыя можа быць розная, у залежнасці ад бачання псыхолага. Д-р Міраслава Гуф'елт-Лукасік, псыхолаг з Варшаўскага ўніверситету, прапануе клясыфікацыю лідэрскіх рысаў паводле трох групаў уменняў: знаходжанне ключа да іншых, правільная пастаноўка метаў, а таксама цэльнасць уласнай

Патэнцыял чалавека практична бязмежны.

АНДРЭЙ ПЛЯЖЕВІЧ

Лідэр — гэта той, хто здольны натхняць іншых аптымізмам. Жыцьцё навучыла Паўла Севярынца захоўваць вытрымку ў самых цяжкіх сітуацыях.

асобы.

I. Ключ да іншых

У дадзеную катэгорыю ўваходзяць уменыні, што дазваляюць камунікацыю з кожным і на любым узроўні. Лідэр — гэта асона, здольная дайсыці да іншай асобы і выклікаць яе давер, сымпатыю. Перш за ёсё, трэба спазнаць групу і прыстасавацца да яе і толькі пасяля брацца за кіраваньне ёй. «Кожны, хто хоча кіраўцаць іншымі, мусіць перадусім быць добрым слухачом», — кажа д-р Міраслава Гуф'елт-Лукасік.

«Больш слухаць, чым казаць, даць суразмоўцу магчымасць выявіцца», — дадае Альбэта Солтыс.

Жаданыне спазнаць іншага чалавека, наладзіць зь ім контакт, выклікаць ягоны давер — гэта падставовыя ўменыні, якімі трэба авалодаць ня толькі лідэру, але таксама і прадаўцам, работнікам сэрвіс-службай і ўсім, хто часта наладжвае контакты з іншымі. «Калі я чую пра паспяховыя перамовы, як правіла, іх усіх аб'ядноўвае адно — паспеховы перамоўшчык перадусім слу-

хае, намагаецца даведацца пра чаканыні і характеристы ўсіх бакоў і, толькі маючи такія веды, бярэ слова. І зазвычай трапляе са сваёй прапановай у дзясятку», — кажа Міраслава Гуф'елт-Лукасік.

«Удзельнікі сходу пачуваюцца, як быццам лідэр прамаўляе да кожнага зь іх. Лідэр здольны заўважыць тое, чаго іншыя ня бачаць. Гэта вынікае з умення кампіляваць паасобныя факты, вылучаць найважнейшае і прасочваць сувязі», — кажа Альбэта Солтыс.

Прыклад: ваша жонка/ваш муж, насуперак абіянням, не заплаціў(ла) рахунак за кватэрну. Памылковая рэакцыя: ты безнадзеіны/на цябе нельга разлічваць.

Правільная рэакцыя: я расчараваны(ая), што ты гэтага не зрабіў (ла). Ці можаш мне сказаць, што табе перашкодзіла?

2. Вызначэнне мэты

Лідэр мусіць умiecь ставіць выклікі, вызначаць мэты, перадаваць думкі і матываваць сваіх працаўнікоў. Яго падначаленыя павінныя ведаць, што нале-

жыць да іх абавязкаў, і мусіць усьведамляць тое, што ад іх працы залежыць посыпех праекту. Каб так сталася, лідэр павінен выдаваць дакладныя інструкцыі і дакладна вызначаць мэту.

Але ўвага! Дакладныя інструкцыі і канкрэтныя мэты — гэта яшчэ ня ёсё. Людзі мусіць мець свабоду дзяяньня і разуменне таго, што ад іх вынаходлівасці таксама залежыць посыпех справы, а не адчуваюне таго, што яны ўсяго толькі мала значная шасцярня ў вялізным мэханізме.

Вызначай мэту. Людзі падзяляюцца на тых, хто «бачыць лес», і тых, якія «бачаць асобныя дрэвы». Першыя маюць агульнае бачаныне, яны здольныя прадбачыць вынікі сваіх дзяяньняў і плянаваць у перспектыве дваццаці гадоў. Другія пачуваюцца выдатна, маючы добра акрэсленую мэту. Мастацтва ў тым, каб спалучыць абедзьве рысы.

Прыклад: муж з жонкай думаюць, дзе лепши правесыці адпачынак — на моры ці ў гарах. Яны дыскутуюць, што лепши, спыняючыся на неістотных дэталях.

У адпачынак едуць знэрваныя, а можа, нават і пасвараныя. Аднак жа важным ёсьць ня тое, куды паехаць, а тое, якім чынам адпачываць. На жаль, перад ад'ездам яны не ўзгаднілі сваіх чаканыньяў.

Разылчвай сілы на свае задумы. Шмат хто з нас абмяжоўваецца толькі марамі і ня дзейнічае, баючыся рызыкі. Слушнае вызначэнне мэты і — што вельмі важна — сярэдняга ўзроўню складанасці матывуе нас да дзеяньняў. «Надта складаныя мэты застаюцца ў сферы мараў, а надта простыя не прыносяць задавальненіння», — кажа Альбэта Солтыс.

У фільме «Восьмая міля» галоўны герой, будучы музыка Эмінэм, ставіць сабе адну мэту — запіс дэмагістужкі. Ён ня марыць пра тое, каб стаць вядомым съпеваком (што цікава, сапраўдныя лідэры ня мараць пра славу, а гроши для іх ня самае галоўнае).

3. Выпрацоўка цэльнай асобы

Цэльнасць — гэта рыса, дзякуючы якой мы камусыці верым, бо ён выклікае ў нас давер ня толькі тым, што кажа, але і ўсімі сваімі паводзінамі. Сапраўдны лідэр патрабуе ад сябе гэтулькі ж, а нават і болей, чым ад іншых, ягоныя паводзіны съведчыць пра тое, што ён глыбока перакананы ў сваёй слушнасці. Гэта датычыць таксама і вэрбальнага ўзроўню — ён гаворыць рапушчым тонам, у якім няма сумневаў, тонам голасу і адпаведнымі жэстамі ён здольны развеяць нашыя сумневы. Цэльнасць — гэта сакрэт усіх гуру і максымальна развітая рыса ў харызматычных лідэраў. Харызма вынікае менавіта зь неймавернага заангажавання і цэльнасці асобы.

Вольга Данішэвіч
паводле gazeta.pl

АЛЕСЬ АРКУШ

Песьні

УСКРАІНА

За лясамі—ўзгорамі,
За сівымі зорамі
Ягадай нясьпелаю
Сыпіць краіна белая.

З поўнай разымнулася,
Хмарай загарнулася,
Голос пахаваўшая,
Волі не пазнаўшая.

А была шляхетнаю,
Гонарам адметная,
Моцная і вольная,
Да наўкуі здольная.

Нашай ускраіна была!

Аблокі гоне вецер—гун,
Забыўся ён, што ёсьць Пярун,
Забыўся, што чакае нас
Сурмы працяглы съпелёны час.

Мой сын маўчыць,
маўчу і я:
Навокал скро́зь — калёнія.
Калее ў студзеньскай вадзе
Пярсыённак згубленых надзеяў.

КАЛЕВАЛА

У белай краіне залева —
Ня блісце ні справа, ні зльева.
Такая вось Калевала —
Нас мала, нас мала, нас мала.

Дождж ідзе і час ідзе
Ў нашым белым горадзе.

Цікуе гадзіньніка вока
За ўсім, што віруе навокал.
І як бы ты нас ні шукала —
Нас мала, нас мала, нас мала.

Дождж ідзе і час ідзе
Ў нашым белым горадзе.

Чакаю таемнага знаку
Нібыта галоўны аракул,
Каб рэхам літанье зынікала —
Нас мала, нас мала, нас мала.

Дождж ідзе і час ідзе
Ў нашым белым горадзе.

Дождж скончыцца ававязкова,
Вясёлкі зазъязе падкова.
Такая вось, брат, Калевала —
Нас шмат, дзе здавалася мала,
Нас шмат, дзе здавалася мала,
Нас шмат, дзе здавалася мала.
Нас шмат...

Дождж ідзе і час ідзе
Ў нашым белым горадзе.

У 2007 годзе, годзе 125-
годзьдзя Купалы і Коласа,
«НН» штонумар друкуе творы
беларускіх паэтаў. У
ранейшых нумерах пабачылі
съвет творы Генадзя
Бураўкіна, Андруся
Храпавіцкага, Юрася
Пацюпы, Міхала
Анемпадыстава, Сяргея
Прылуцкага, Сяргея Сыса,
Алеся Макрацова ды іншых
аўтараў. Чакаєм Вашых
твораў.

Весна Касэрэс — съпявачка, акардэністка і кампазытар харвацка-ческа-славенска-гішпанскага паходжання. Шматэтнічна і яе музыка, дзе спалучаюцца традыцыі балканскага мэласу, лацінскіх рytмаў, усходніх вакальных тэхнік і ўропейскай клясычнай музыки. Нарадзілася ў Харватіі, ад 1990 году жыве ў Празе.

Весна выступае на канцэртах і фэстывалах у Чехіі ды іншых краінах са сваёй групай, якая грае пераважна бразильскую і кубінскую музыку. Аднак гэтым яе музычны дыяпазон не абмежоўваецца — яна съпявае съвінг, піша музыку для тэатру, а апошнім часам пачала выступаць з сольнымі канцэртамі ў суправаджэнні акардэону.

«У тым, што я выконваю падчас жывых выступаў, ёсьць і джаз, і этна, і рок, трошкі попу, заставаца месца і для імправізацыі — нехта назаве гэта джазам, нехта скажа, што гэта за- надта папоса для джазу. Эзъчайна я імкнуся пазъбляцца крайнасцю і шукаць свой шлях, сваю іскру», — кажа Весна.

Весна Касэрэс была першай у Празе съпявачкай, якая пачала съпяваць аўтэнтычную бразильскую музыку — у 1995 годзе разам з мэсьянскім гітарыстам Паблам Артызам яна заклала гурт «Апітам», у аснову рэпэртуара якога леглі песьні вялікіх бразильскіх пэзгаў-кампазытараў — Каэтану Вэлозу, Шыку Буаркі, Жоржы Бэна, Мілтану Насімэнту (ягоная песьня *Anima* дала назву гурту).

У сваім пазнейшым, больш «джазавым» пэрыядзе творчасць Весна зачаравала слухачоў сваёй інтэрпрэтацыйной боса-новы і самбы. Багатыя гармоніі, характэрны рытмічны ўзор акустычнай гітары, прыемнасць і пышчотнасць Веснінага голасу і шарм партугальскай мовы ў

яе бразильскім варыянце пераносіць слухачоў на бестурботныя пляжы Рыё-дэ-Жанайра. Дарэчы, сёлета ў студзені Весна ўздельнічала ў Рыё-дэ-Жанайра ў канцэртах, прысьвеченых 80-годзіядзю «бацкі боса-новы» Антонію Карлушу Жабіму.

Ад 2003 году Весна выступае і сама — як съпявачка і акардэністка. Яе рэпэртуар улучае ў сябе яе ўласныя кампазыцыі, гэтак і песьні розных народаў — харвацкія, гішпанскія, мэсьянскія, бразильскія

ды іншыя. У іх спалучаюцца выразныя мэлодыі, узбагачаныя жывымі рytмамі, вакальныя эксперыменты і арыгінальныя акардэнныя аранжyроўкі.

Між іншага, варта заўажыць, што Весна — жонка геніяльнага беларускага перакладчыка Сяргея Шулы.

Адзіны канцэрт Весны Касэрэс у Менску адбудзеца 2 жніўня ў клубе «Графіці» (завулак Калініна, 16), які гэткім чынам на адзін дзень прыпиніць свае летнія вакацыі.

ШАШАЧНАЯ КРЫЖАВАНКА

Прысьвячаецца беларускім стаклетачнікам — бронзавым прызэрам Кубку съвету ў Дакары

На гарызанталі: 1. Яна прыда-
лася б для лупцоўкі гулькоў, якія
«прадаюць» свае парты. 4. Алена ...

— шматразовая чэмпіёнка Беларусі па шашках, цяпер у Ізраілі. 7. Сю-
жэт, закладзены аўтарам у задачу ці
этуд. 8. Імклівы рух да лідарства ў
турніры. 9. Экс-чэмпіёнка Беларусі
па шашках-64 і шашках-100 Ма-
рына ... (Мар'іна Горка). 10. Яго
апісвае шашка ў найпрыгажэйшых
камбінацыях. 11. Недаабрутаваная
вестка. 13. Афрыканская краіна, што
прытуліла сусъетны шашачны фор-
ум у сіненкі 2006 г. 17. Шашка,
падрослая ў рангу. 19. Горад, дзе
гросмайстарку Тамару Танськую
ні ведаюць з маленства. 20. Былы
старшыня фэдэрацыі шашак, судзь-
дэя чэмпінатнай Беларусі. 21. Адзінка
актыўнасці ізатопаў. 22. Малады
майстар з Ваўкавыску, які правяў
ся ў дакарскім Кубку съвету.

На вэртыкали: 1. Жыхар
Вілейкі, чэмпіён краіны ў гульні праз
ліставаныне паводле «сучасных»

ВЫСТАВЫ

Магічныя моманты

У Музэі сучаснага выяўленчага мастацтва (пр. Незалежнасці, 47) да 11 жніўня працуе выставка скульпту-
ры з фонду музею.

Леанід Раманоўскі

У галерэі «Ла Сандр-Арт» (бул.
Раманаўская Слабада, 24) да 17
жніўня працуе выставка жывапісу Ле-
аніда Раманоўскага.

КІНО НА ВЫХОДНЫЯ

«Рататуй»

Рататуй (Ratatouille)

ЗША, 2007, каляровы, 110 хв.

Рэжысэр: Брэд Бёрд

Жанр: Аниматычная камэдыя

Адзнака: 5 (з 10)

Настольная кніга Рэмі — кулінарны зборнік, і герой марыць стаць кухарам. Усе таленты ў Рэмі ёсьць: вы-
датны густ, креатыўнасць, праца-
здольнасць. Да таго ж Рэмі дапамагае парадамі сам аўтар кніжкі — тлу-
сты і кухар з ілюстрацыі, былы гаспадар
рэстарану. Але ёсьць невялічкая
праблема. Рэмі — пачучі, і ягоная
мара зусім не даспадобы людзям,
дай хвастыям сваякам. На дапамогу
герою прыходзіць хлопчык Лін-
гвіні... Жыццярадасная анімацый-
ная камэдыя Брэда Бёрда, вядомага
па парадайным прыгодам «Эвышся-
мейкі». «Рататуй» — камэрны, лі-
ністичны фільм. Анимация дасціпная,
грывасы жывыя.

У фільме ёсьць сяброўства, ка-
ханыне, кар'ера, а зло караеца.

Кожны можа стаць кухарам! Па-
годзімся з гэтым.

Андрэй Расінскі

правілаў. 2. ... славы — пік дасяг-
ненныя шашыста. 3. Накат на пазы-
цыю суперніка. 4. Расейскі шашыст і
літаратар, аўтар «Стараудаўнасці
гульняў у шахматы і шашкі» (1915).

5. Армэнія — ..., дзе папулярныя
шашкі тама. 6. Процлегласць п. 3.

12. Смаргонскі шашыны кампазы-
тар, рашальнік Васіль ... 14. Герой
бабілёнскай міталёгіі, лётаў на арле.

15. Расейскі горад XIII ст. і бард XX
ст. 16. Сыляны шашыст, якім гана-
рыцца Самара. 18. Паўвыспа ў Чор-
ным моры.

Скалаў Вольф

Ліпін, 14, Зіраха, 15, Ларін, 16, Ліхін, 18,
Масюк, 13, Старын, 17, Кара, 18, Кара, 19, Кара, 20,

Ліпін, 13, Старын, 17, Кара, 18, Кара, 19, Кара, 20,
Ліпін, 13, Старын, 17, Кара, 18, Кара, 19, Кара, 20,

Ліпін, 13, Старын, 17, Кара, 18, Кара, 19, Кара, 20,

Ліпін, 13, Старын, 17, Кара, 18, Кара, 19, Кара, 20,
Ліпін, 13, Старын, 17, Кара, 18, Кара, 19, Кара, 20,

15 сутак, ці Хата №22. Акрэсцінскі дзёньнік Алеся Каліты.
Старонка 18.

УДАКЛАДНЕНЬНЕ

У артыкуле «Каранація ў Гудагаі» ў №27 за 26 ліпеня замест «...перац пачаткам гамілі... выступіў арцыбіскуп маскоўскі» трэба «...перац пачаткам літургіі... выступіў арцыбіскуп маскоўскі». Перапрашаем.

ПАШТОВАЯ СКРЫНКА

Аляксандру А., Паўлу С. Вашы вершы для газеты не пасуоць.

Аляксандру К. Верш зь лірычным героям, які ўскрывае сабе вены, каб звярнуць апошнюю ўвагу кахранай, вельмі шчыры і сыпелы, і ў той жа час вельмі асабісты. На маю думку, не для друку. А вось песня зъяго магла бытрымацца.

Аляксандру У. з Гомеля. Іншы хдымак зъмясьцілі адмыслову — зъява характэрная ня толькі для Гомеля, а для ўсёй краіны.

А ТЫ ПАДПІШЫСЯ!

Каб рэгулярна атрымліваць «Нашу Ніву»,
проста падпішыце дамову. Дэталі — старонка 17.

Як развіць лідерскія здольнасці

Лідер — гэта той, хто здольны натхняць іншых аптымізмам. А аптымізм — гэта не прыроджаная якасць, а звычка, якая паддаецца трэніроўцы. Старонка 28.

Чаму вакол столькі зла?

У адзін дзень з жыцця пайшлі два найвялікшыя рэжысёры сучаснасці. 94-гадовы італьянец Мікелянджэла Антаніёні і 89-гадовы швэд Інгмар Бэрґман. Старонка 27.

ПРЫВАТНЫЯ АБВЕСТКІ

ВАЗЬМУ НА КВАТАРУ

Вазьму на кватару 1 ці 2 прыстойныя беларускі. Т.: 772-19-14, 912-83-86, 017-204-86-97. Яўген

КНІГІ

Набуду часопіс «Узвышша» №1 за 1927 год. Т.: 017-202-01-02, 029-772-29-58 Уладзімер.

Набуду 1-ы том «Энцыклапедыі ВКЛ». Т.: 283-24-10

РОВАРНЫ ПРАБЕГ ПАГОМЕЛЬСКАЙ ВОВЛАСЦЫ

15-20 жніўня адбудзеца турысцкі прафег на вароах, прысьвячены 90-годдзю Кастрычніцкай рэвалюцыі. Акцыю правадзіц Гомельскі абласны камітэт Партыі камуністу Беларускай, кіраўніком прафега зацверджаны Анатоль Ільічык — заслужаны геоляг Беларусі. Маршрут: Гомель—Жлобін—Парычы—Рудабелка—Петрыкаў—Тураў—Жыткавічы. Вяртаньне з Жыткавічай — цягніком. У праграму 5-дзённага падарожжа ўваходзіць сустэречы з цікавымі людзмі, наведанні памятных мясцінай, адпачынок у намётавым летніку, съпевы і шчырыя гутаркі каля вогнішча. У прафегу запрашваецца ўзяць удзел моладзь. Для гэтага неабходна мець ровар, прыналежнасці для адпачынку на беразе ракі і жаданьне больш даведацца пра Гомельшчыну. Дадатковую інформацію можна атрымаць праз т. (02342) 4-33-42, (029) 399-42-26. Святлана Міхальчанка

ПАДЗЯКІ

Шчыра дзякую Рэдакцыі «НН», усім блізкім і знаёмым, што выказалі спачуваныні ў звязку з сконам майго бацькі. З.Саўка

ШПАЦЫРЫ

Ад 18 гадзінай шточачьвер у Віцебску беларускамоўныя шпациры ў навакольлі Дабравешчанскай царквы

«НН» СТО ГАДОЎ З ВАМИ

Адэса. Члены «Саюзу рускага народу» ўжо колькі дзён тримаюць горад у страху: яны б'юць на вуліцах людзей кіямі, стралююць з рэвалвераў. Ужо 45 чалавек зранена, нават пакалечылі некалькі малых дзяцей. Хоць у горадзе ёсьць шмат паліціі і войска, але такі разбоі робяцца штодзень, і ніхто ім не перашкаджае. Гандаль затрымаўся, і людзі баяцца хадзіць па вуліцах, каб іх чарнасоценцы не забілі.

«НН». №28. 1907

Наша Ніва

незалежная газета

заснаваная ў 1906, адноўленая ў 1991

галоўныя рэдактары «Нашай Ніви»:

З.Вольскі (1906), А.Уласаў (1906—1914),
Янка Купала (1914—1915), А.Луцкевіч,

У.Знамяроўскі (1920), С.Дубавец (1991—2000)

сакратарка рэдакцыі Настя Бакшанская

шэф-рэдактар Андрэй Дынко

галоўны рэдактар Андрэй Скурко

мастакі рэдактар Сергей Харэўскі

заснавальнік Місцоў фонд выданья

газеты «Наша Ніва»

выдавец Прывітнае прадпрыемства

«Суродзічы»

АДРАС ДЛЯ ДОПІСАЎ:

220050, Менск, а/c 537

Tel/fax: (017) 284-73-29, 8-029-613-32-32,

8-029-707-73-29.

E-mail: nn@nn.by

On-line: www.nn.by

© НАША НІВА. Спасылка на «Нашу Ніву» абязяжоўвае. 12 палос форматам

A2, 6 друк. арк. Друкарня РУП «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». Менск, пр.

Ф. Скарны, 79. Рэдакцыя не ніхсе адказнасць за звестак рагічных абвестак.

Кошт свабодны. Гаварыць на беларускай мове. Выдавецтва «Беларусь»

ад 4 ліпеня 2002 г., выдадзенае Міністэрствам інфармаціі Рэспублікі Беларусь.

Юрыйдyczны адрас: 220101, г. Менск, пр. Ракасоўскага, 102-71. Р/р

3012206280014 у МГД ААТ «Белінвестбанку», Менск, код 764.

Наклад 2239. Газета выдаецца 48 разоў на год.

Нумар падпісаны ў друк 23.00 01.08.2007.

Замова № 4162. Рэдакцыйны адрас: Ракасоўскага, 102-71.